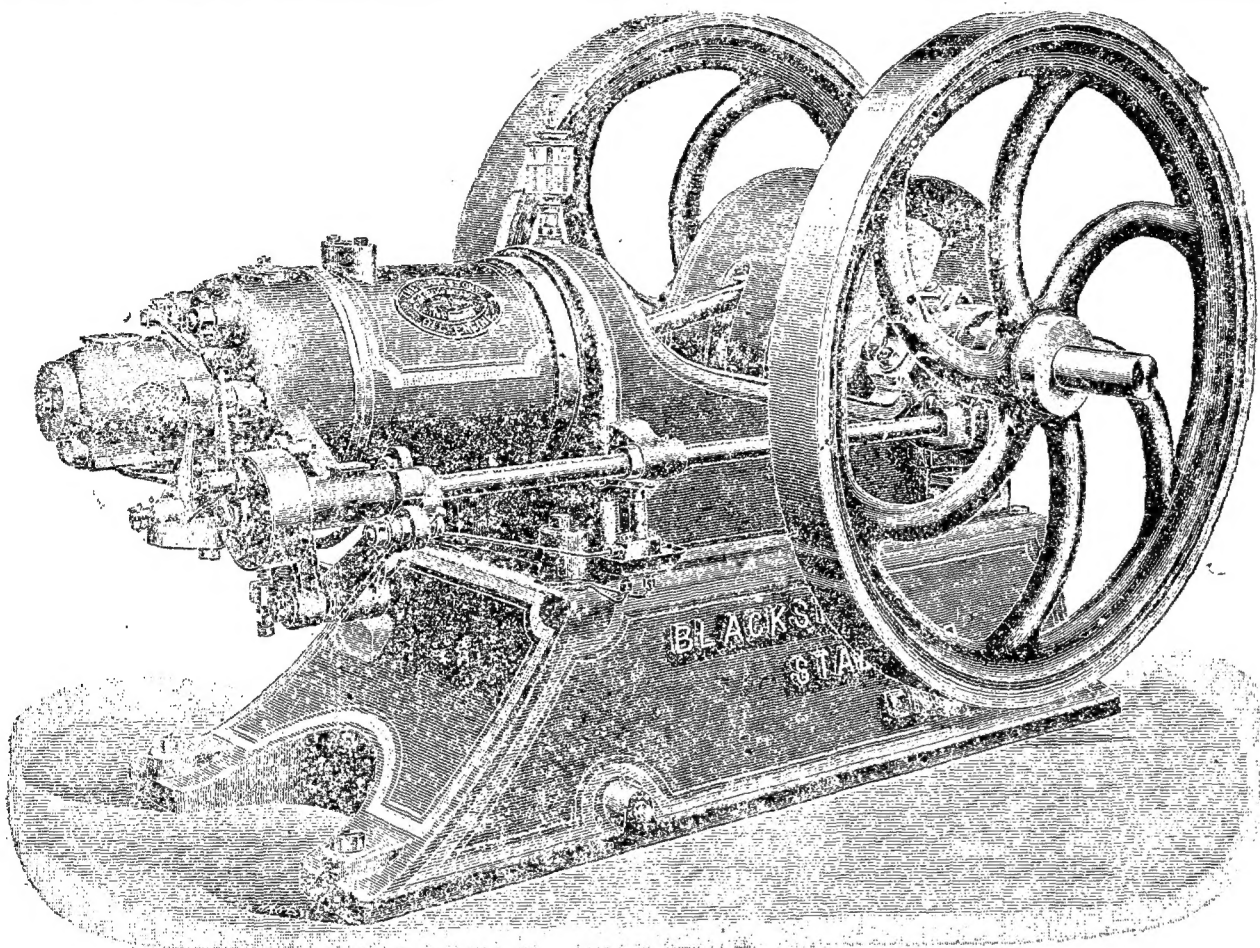

34656

వ తి ది స ము వ క టిం వ ర బ డు ను

VO. 6. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 30 వ తేది మంగళవారం NO. 224
నంపుటము. ౬ సీ థ్తా ర్థి వా మ నం వ త్త ర పు వ్న మా న శు ద్ధ అష్టమి ర. సంచిక ౨౨౪

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొరతనాయిలు, గ్రూను ఆయిలు ముప్పుకు చమురుల నుపయోగించి కనిచేమనట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు కనిచేయబడుచున్నవి. ఈ ఇంజనులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేజే మాకు వ్రాయుడు.

నోలు ఏకంట్లా :

మార్షలు నన్య డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1803

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు క్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమున నియమింపును.

మలభ నెల 0-10-0 అణాలు.

మోహినితైలము రు 0-12-0
శామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసమునకు	1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	2-0-0
-------------	-------

"ఆంధ్రపత్రిక" పోస్టు బాక్సు నెం 212 మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అగోగ్యులను కాక్స్ట్రోమోనియసు ఉండునని పోషక భోజనమును కొన్ని నిధులను అనుమతించునంతటికి ఈ పుస్తకము ఉచితముగా పంపింపబడును. ఈ పుస్తకము అగోగ్యులకు నుడు కలుగజేసి కీరసామును పుష్కలముగా పొందుకొనుటకు యోగ్యునిచ్చిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇతరములకు నీయబడును. పోస్టుచార్జియేమీ మేమే భరించి కుండుము. కంటే ప్రయోగించుము. (212)

వైద్యకాశ్రమిణికంకర్ గోవిందరావు

అంబేద్కర్ రోడ్, బాంబాయి, 1874 బాంబాయి.

శ్రీకృష్ణ భారతము.

కవిరాజు శ్రీహర కృష్ణమూర్తి కాశ్రీగారిజేత మూలానుసారముగా నువ్వ తెలివి రచించబడినది. ఇందు కన్నయాకుల భారతమున లేని కథ తెన్నీ కలుపు.

1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వము)	రెల రు 8-0-0
2 వ సంపుటము (విరాటపర్వము)	8-0-0
3 వ సంపుటము (విరాటోద్యాగము)	8-0-0

పోస్టేజీ కొలనాకే భరింపవలెను. వైపు పుకములు రాయల్ సైన్స్ కళాశాల కాబితమై యును.

వలయువారు:—మేనేజరు, కలావతి క్రస్తు, (1885-647) రాజమండ్రి ఆది ప్రాంతరెవెన్యూ.

సంక్షిప్త చరిత్ర

ఇండియా ఆఫీసు

అంధ్రము

ఇండియా ఆఫీసు

అంధ్రము, డిసెంబరు 28:—నల్ల మాతాను సేవకు గారు ఇండియా కౌన్సిలు క్లాక్ గుండు, సహాయకార్యదర్శిగారు నియమించబడిరి.

పార్లమెంటును నిలపుట.

అంధ్రము, డిసెంబరు 28:—నేటి సాయంత్రము పార్లమెంటునకు చాలింపబడునపుడు శ్రీబాబ్తినేత్రుగారి రివ్యూ యంతాగతము నూతనపరిశీతుల కనుకూలముగ నున్నది. ప్రజల శత్రువులను సంబోధించునపుడు చక్రవర్తిగారు శ్రాత్రప్రయోగము చేసిరి. ఆరంభములో శ్రీవారు జర్మనీ ఆస్ట్రీయా, బల్గేరియాతో సంధిపూర్తియైనదని చెప్పుచు ఈసంఘటనలో మన భేద్యప్రభావముగ్రహము పాల్గొనినది చెప్పిరి.

ఆమెలో ఇంతవేగము సక్రమప్రభుత్వము నెలకొల్పి నూతనము గానరావలసియు, ఒక్కదానివలననే కాక కార్యకాంతి లభించి భాగ్యభిషిక్తి కనుకూల మగు మార్గ మేర్పడు నని యుక్తివాదము చెప్పిరి.

కేసరీ ఆమెకాసంయుక్త రాష్ట్రములు వేల్పుయిన దానినాది నాదించుటలో కాపిసయ్యుత్సాహము ప్రకటించుచున్నది, దానివలన సామ్రాజ్యము నందలి అసౌకర్యము సంబంధములు న, సామ్రాజ్యమునకును ఆమెకాసంయుక్త రాష్ట్రములకును సంబంధములు చాలవరకు బలపడినవియు, రోధాసేనాని మరణమునకు సామ్రాజ్యమునకు విలసింపబడుచున్నదనియు వారు దక్షిణాఫ్రికాను సామ్రాజ్యమునకును మిక్కిలిపొందలివారికిని ఎంతయో లాభ మొనగూర్చినదియు, అసంగతి క్రిందటిపూర్వమునదలలో వారుగ వ్యక్తికరింపబడినదియు క్రితము చెప్పిరి.

నూతన రాజ్యాంగ నిర్మాణమును హిందూజాతీయము వారంభించుటకు తాము వేల్పు యువరాజుగారి సంగీతి వాడుక చెలిపిరి.

యంగ్లములో కనిపించి యిప్పుడు నైతిక సేవను విడిచిన వారికి మరల సుదృఢములు నీయవలసినదని హెచ్చరించుచు తాము తెలియబరచిన అభిప్రాయము ప్రకార మనేకమందికి యుద్యోగములు లభించినవి. ఇంక పెక్కుమందికి నొరకవలసి యున్నదని శ్రీవాద తమయంతాగతములు చెప్పిరి.

కాత్తిక కాననములంగీకరింపబడుటనుగూర్చి చెప్పుచు కన్నడిగు లింకను చాటుకపోయినను బాటియక్తి దాగ్ధ్యము అను అభివృద్ధియు మరల వారంధ మగుటకు మంచిమార్గ మేర్పడినదియు పార్లమెంటు స్థితిగతులందు క్రమభివృద్ధి గోచరించుచున్నదనియు వారుచెప్పిరి.

విరిమి సంస్కరణముల చట్టము.

అంధ్రము, డిసెంబరు 28:—ప్రధాన మంత్రిగారు విరిమి సంస్కరణములను గూర్చి పార్లమెంటునందు రివ్యూ యంతాగతములు చెప్పమంది శత్రువులతోగీ కారముగడంపే. నల్ల ఎద్దప్పు కార్యముగారును అతని సన్నిహితులను విరమములను గూర్చి చాలా అనుమానములు గలిగియున్నారు. ఆంధ్రులేత బిల్లును అప్పులో చూచిన గాని, వారెట్టియభిప్రాయము నీయవలసినది చెప్పుచున్నారు. ఇంగ్లీషు యూనియన్లును కొలదిమంది నూడ బిల్లు నెదిరించుచున్నారు. మొత్తమునై మంత్రివర్గము వారిలో నైకమత్యము కుదురు నెడల బిల్లు నిరర్థకముగ సంగీకరింప బడవని యందలలు నడుకొనుచున్నాడు.

అందు బార్ల గారి యంతాగతసంతకము, జరిగిన చర్చలో నల్ల దేవిట్ల బిల్లును గా రిట్లు చెప్పిరి.— ఈ సూచనలు బిల్లులోనివలన ఉపాధినికములకు మందతున్నను విధిండు నింకను ప్రజలదృష్టికలయినను ఉద్దేశమేదియు కావరాకుండుట ముగియును. సంగీకరింపరాదు. నక్షిణాఫ్రికా సమస్యను మన మతి నికావలసినదిగా కర్మకర్మంబింపింపి అట్లనే విరిమి సమస్యలను నూడ నెదుర్కొనింపితిమి.

కార్యముగారు అప్పులో బిల్లును చూచిన గాని తామే వియును చెప్పుకాలానియు, బిల్లునప్పులో అయిదుయూ, ఏది చట్టముగా దాని కాసేంది తిరుగుమని ప్రధానమంత్రిగారు పార్లమెంటునందు యు విరిగిన గాని తాము

విధించు నకు బోధలచు కొనలేదనియు, అప్పుడును తక్కిన భాగములనుండి విధించుట ప్రశంస నీయముగ నున్నది గాని దాని కొంతకాలము వరకును పార్లమెంటు అభికారమును గుంచుటయో, లేక దానికి ప్రత్యేక ముగ నొకపార్లమెంటు నేర్పరచుటయో యవసరమనియు నల్ల ఎద్దప్పు కార్యముగారు చెప్పిరి.

బిల్లు ముఖ్యార్థిగ నీయబడినది కాదనియు చాల సంతృప్తికరముగ నున్నదనియు ఆరంభ మొందెను గారు చెప్పిరి. నావిక నైతికకార్యాలను విడిచి విధిండునకు వలసజేయ వ్యవస్థ పాలనవంటి శత్రుపాలన నొసగిన బాగుండెడిది ఆరంభ మొందెనుగారు చెప్పిరి.

బిల్లిమ సామ్రాజ్యమునుండి విడిచబడినదలతో లేక దాని యిందుడ గోరెదలో ఆంధ్రమునై విరిమి ప్రజలందరి యభిప్రాయమును గూర్చి తీవ్రముగ నైతిక ప్రవర్తించుట మంచిదని కర్మము నెట్టిచుట్టుగారు చెప్పిరి.

కత్తికాభిప్రాయములు

అందు బార్ల గారి సూచనలు చాల నితర్వాత కరములగు నున్నవి విరిమి పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. అప్పుడును బలవంతము చేయబడదను నెవరైనను కొంత యశాంతిని వ్యాపింప జేయుట కీ బిల్లు ఉద్దేశించబడిన దని దెల్పిన ఈవిధమున తెలిగ్రాపు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

విధిండు ప్రజలలో ముఖ్యమంది బిల్లును తిరస్కరించి చెదరినదియు, దానినూత్రములు యూనియన్లులకును బాటియ వాడుకలను నూడ వ్యతిరేకముగ నున్నవియు విరిమి హైస్కు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

(మదరాసు హైస్కు ప్రత్యేక విలేట్లు దు)

అంధ్రము, డిసెంబరు 17:—చంద్రశేఖరమువారి సూచనల నొక్క మొత్తముగ పోస్తూ పత్రిక తప్ప తక్కిన అంధ్రము పత్రికలు అన్నియు ఖండించుచున్నవి.

విరిమివారి యాశీస్సులు ఫలిండుటలో బిల్లు చాలవరకు తోడ్పడునని డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక ఆలోచించుచున్నది. ఈబిల్లును తగూడచేసినందులకు కత్తిక నెప్పుడును ప్రభుత్వమువారిని ప్రశంసించి నీరకలయినది వైపు మినిష్టరు కత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రాష్ట్రీయపత్రికలగుడ: ట్లనే ప్రభుత్వమువారి ప్రశంసించుచున్నది. శ్రీహస్సన్నలు, విరిమి హైస్కులందు ప్రకటించబడిన ప్రవాళిక లన్నిటికంటె నిది చాల బాగున్నదని తెల్పాస్తు న్యూస్ పేటరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. మొదటి రెండు పత్రికలగుడ: బిల్లు బాగులే మనుచున్నది. కాని వీరందఱును మరల బిల్లున కనుకూలముగ తిరుగలరు. ఏలనన బిల్లున కనుకూలముగ నున్నవారు విధిండులో చాల తక్కువకు నున్నాడు. విన్నపైయనరులు దానినెల్లను ఎదిరింక మాడరు. నై యుతి, మధ్యభాగములం యందువాని బిల్లు నెట్లును ఎదిరింపక మానరని విధిండును బాగుగ నెలిగిన వార నుచున్నారు. నేషనలిస్టులు ప్రజలను బిల్లు సంగీకరింప జేయనట్లున్నది. క్రీస్తును నెలపులలో విధిండునకు బోవకున్న కార్మిక ప్రతినిధులగుడ: మిత్రత్వము నవలంబించవలసినదని బోధ పరచుచున్నది. విధిండునకు శత్రువునిర్ణయ ముక్రము నీయవలసినది ఏ ఆంగ్లేయులను చెప్పకలడు.

రాజకీయ స్థితి.

అంధ్రము, డిసెంబరు 27:—పార్లమెంటు యాగియు నన్నటికి మంత్రివర్గమువారి స్థితి మరింత బలపడినది. ఇప్పుడే ప్రవేశ నెట్టబడిన ఉద్యోగములు లేనివారి కొకభీమా నేర్పాటు చేయవలయు నను చట్టమును హోమయూలు చట్టమును, ఇప్పుడే అంగీకరింప బడిన వార్తకర్త ఉపకార వేతనముల బిల్లును వారి నింకను బలపరచగలవు. గడువు కాశీయముచేయుట, ఆర్థికస్థితి ఇది రెండును వారికి చాలవ్యముగ నున్నది. ధరతరులు చాల వికరీతముగ నున్న ప్రజలెట్లనో సంతోషముతో మండగను జరుపుచున్నారు.

సార్వభౌముని ప్రకటనము.

అంధ్రము, డిసెంబరు 27:—సార్వభౌమ ప్రకటనము నందల నాదించిరి. తాని దీనివలన ఎవరి కీ ప్రకటన ముఖ్యముగ ఉద్దేశించబడినదో వారి ప్రకటననై నెల్లు ప్రవర్తించెదలో ఆనమనముగ నున్నది.

అంధ్రము, డిసెంబరు 24:—ఆంగ్లపత్రిక లేకగివముగ విరిమి సంస్కరణ సూచనలను బలపరచుచున్నది. విధిండు పుజల మొట్టమొదట చెప్పిన అభిప్రాయము చాల ప్రతికూలముగ నున్నది. బాటి ముఖ్య విమర్శ లన్నియు ఆర్థికపు ఏర్పాటులనుగూర్చి చేయబడుచున్నవి. ఆర్థికపు సూచనలు తక్కు

పువ్వులుగోని దానికే మేపుట్టుకుని ఒకపత్రిక వ్రాయుచున్నది. విధిండు విభాగములగుడ: నది విమర్శించుచున్నది. సంధిసభ వాడు "గొడ్డుకోతి" ఏర్పాటులన్నిటి నది విమర్శింపుచున్నదని ఆ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సార్వభౌముని ప్రకటనము

హైస్కుపత్రిక

అంధ్రము, డిసెంబరు 28:—సార్వభౌముని ప్రకటనను విమర్శించుచు హైస్కుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—భారతీయులు స్వతంత్ర స్వవహరములం దిక ముం చెట్కుర బాగురూకతో పువర్తింపగలరను నత్యుక్తుతో బ్రతుకు చాలవరకు తమవ్యవస్థకర్త భారమును బడుచుచున్నది. ఇంక మరికొంతకాలముగానే బ్రతుకు భారతీయులకు మరికొన్ని శత్రువులు నీయగలడు. ప్రపంచమందలి మనుష్యులందరికంటె ను నూడ ఎక్కువ సంపాదన చేసియున్న శ్రీ బార్ల సార్వభౌమునకు హిందూజాతీయత్వం సంతోషముతో నిచ్చిన స్వాగతము నంద రెలిగి చుండును. తమ మంత్రివర్గమునందలివారందరికంటెను నూడ భారతీయులతో వారి కెక్కువ పరిచయము గలదని చెప్పుచున్నాడు. తేల్పు యువరాజుగారికి నూడ సట్టి స్వాగతమే ఈముద్రదయ్యును. అట్టిస్థితిలో కొలదిమందిని తక్కువ తక్కిన రాజకీయ నిర్బంధముల నందరిని నిడువరలెనని శ్రీ వారు చెప్పుట నెంతయో తెలివైనదని నెన్నదగును.

డెయిలీ తెలిగిపు.

సంధి ప్రారంభమైన మొదటి సంతకరములోనే కాసింపబడిన భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణములు బిల్లును భావిశంతతులు సంతతులు ప్రకటించగలవు. ఈ ప్రకటనమునలనకలుగు ఫలితము చాల విశేషముగ నుండును. శ్రాత్ర తరిపాలన వారంభించుట కొంత ప్రశంసనకు మంగళసూచక మింకొకటి యుండకలదు. వేల్పు యువరాజుగారి కీయందు స్వాగతము ప్రాగ్భూమి చరిత్రయందు దెల్ల నసామాన్యమునూహారముగ నుండగలదు.

డెయిలీ కార్మికము.

హిందూజాతీయందలి ఆలోచనాపథమును, ఆచరణయోగ్యము నగు సంస్కరణల కందలి కిప్పు దర్శింక ఆమూలపథి యొప్పడినది. వారించుటకు తగిల్లు ప్రవర్తించెదరు గాక యిది బోరదము.

డెయిలీ న్యూస్.

రాజకీయ సేరస్థుల విమర్శనలయిననని ప్రకటించుట భారతభూమి యనుభవించింకవ్యయములను మరపించుటకు మంతి తెలివైన యత్యుక్తులుగ నుండగలరు.

డెయిలీ మెయిన్.

యంగ్ల సమయమున భారతీయు లాసరించిన సహాయమునకు శ్రీబాబ్తినేత్రు తెలుపుటలో శ్రీ చక్రవర్తిగారి ప్రతినిధిగ బోవుటకు యువరాజుగారికంటె ఎక్కువ సామర్థ్యముతో తెలుపువారుగాని, వారికంటె ఎక్కువ ప్రేమతో నాదరింపబడువారు గాని ఇంకొక యందకలరు.

ఇండియను కలెన్సి కమిషను

అంధ్రము, డిసెంబరు 28:—ఇండియను కలెన్సి కమిషనువారి రిపోర్టు పూర్తియైనది. డి. ఎం. డెలూగారును సింహాకృష్ణు కంపతులను 27 వ తేదీన హిందూజాతీయన కేగెదరు. వారికొన్ని రోజులు గడచినప్పటికీ నల్ల విలియము హంజరుగారు బయలుదేరెదరు.

శ్రీలు మేజిస్ట్రేటులకు నియమించబడుట.

అంధ్రము, డిసెంబరు 28:—శ్రీలు కుర్మగముల నియమింకెట్టి యాకుంకములు నుండగూడదనుచు కాసింపబడిన చట్టము ప్రకారము కాన్సిలరు ప్రభువుగారి క్రింది 7 గురకు మొదటి మేజిస్ట్రేటులనుగ నియమించి. వీరికి జతమునందలి వివిధ శ్రీలసార్యములు బాగుగ తెలిసియుండును గావున ఇకముం నెయ్యే శ్రీలు నేయేయొద్యోగములకు నియమించగలనో సలహా జెట్టుకునూడ వారెన్నుకొనబడిరి. ఆయెను గురు శ్రీల తవ్వరన.—త్రూ అంధ్రము డెల్లీ క్రెల్లియంబు, అందు బార్ల నతి, హంప్రీవాద్వతతి, సిడ్నీ నెల్లెనతి, ఎలిజబెత్ హెల్లెనతి, గెన్టూసిడ్ టెక్కుటెన్ల గారును. ఇప్పుడు మేజిస్ట్రేటు పదవులేవియు కాలిగా లేండున ఇంతలో నెట్లెండుమంది ని నియమించుటకు నీలలేను. కాని ఇకముందెట్టి కాలిల వచ్చినను పురుషుల విభాగములతో బాటు వారిదరభూములను బాగుగ నాలోచింపబడును.

Resolution for Recall and Impeachment of Lord Chelmsford.

Among other resolutions to be put forward by a large section of the subjects on this matter, it is understood, is one detailing the necessary conditions to ensure satisfactory co-operation with the Government such as recall and impeachment of Lord Chelmsford, arrest and trial for "high crimes" and "misdemeanours" of O'Dwyer meeting out condign punishment to officials responsible for the happenings in the Punjab and elsewhere.

Delegates Visiting Scenes of Atrocities.

Amritsar, December 28.

Taking advantage of fine weather that has again returned and the attendance of many important public functions during the day Congress delegates and visitors to Amritsar spend the day visiting various places in the city. One place that attracted very large crowds practically the whole of the day was the Jallianwala Bagh. Another was what is now commonly known as the crawling street and a third the Golden Temple. The only two public functions that took place in the morning were the theistic conference and the humanitarian conference in the evening.

Public Functions.

After six P.M. the All-India Social Conference was held at the Congress pandal and was very largely attended the audience including quite an appreciable number of ladies. The proceedings of this conference were practically conducted in vernacular. Simultaneously the All-India Temperance was held in the Bande Mataram Hall.

The Garden Party.

In the evening the Sikh Community of Amritsar gave a garden party in honour of Guru Govind Singh's birth to the Congress leaders. The function was largely attended and Tlah, Mrs. Besant, Malaviya and Jinnah spoke.

Subjects Committee.

The Subjects Committee of the Congress is still sitting and deliberations are expected to continue till a late hour to-night. It practically looks as if the Congress will have to continue on Wednesday also.

Dunichand's Release Still Unknown.

It is not known definitely whether Dunichand, another Principal Punjab Leader in custody have been released. His brother wired to Superintendent of Montgomery Jail who has wired back to state no orders have been received.

Moderate Leaders Leave.

Messrs. Sastri, Natarajan, Deodhar and other moderates attending the Congress leave for Calcutta to-morrow afternoon to attend the moderate Conference.

Royal Proclamation.

Mrs. Besant's Opinion.

AMRITSAR, December 28.

Interviewed by a representative of the Associated Press in regard to the Royal Proclamation, Mrs. Besant said: I think that Royal Proclamation is a noble and truly Royal Document and that King Emperor has justified his claims to the sympathy with an understanding of the growing desire of India for representative institutions by declaring that without the sight of India's people to direct her own affairs and safeguard her interests the progress of a country cannot be consummated. This is a pledge to India which I believe he carried fully into effect before many years have passed over us. No better proof of reality of the Emperor's affection and devotion could be given than the amnesty to political prisoners and removal of all restrictions on liberty imposed by special and emergency legislation for the first time. Since India came under British rule India is free. Thousands will bless the name of the King Emperor for thus striking of India's fetters. The Emperor asks us to try to obliterate bitterness as far as possible. Everything is possible to love. Let us all try to co-operate with this wish and trust to British justice so to act as to render impossible of the repetition of the ghastly story revealed by the Hunter Commission.

All-India Theistic Conference.

AMRITSAR, December 28.

The All-India Theistic Conference was held to-day under the Presidentship of Dr. B. C. Ghose, of Calcutta. Professor Ruchiram Sahai, Chairman of the Reception Committee, in welcoming the delegates, laid stress on the Brahme Samaj movement. Dr. Ghosh in his presidential address pointed out that spiritual power must triumph in the end and that justice and truth were bound to follow it. A number of resolutions were passed, one congratulating Lord Sinha on his elevation to the Peerage and appointment as Under-Secretary of State. Mr. Natarajan moved the resolution.

Special Features of the Congress.

Amritsar, December 29.

The Special feature of the Congress at Amritsar has been receptions given to the leaders at the railway station. There have been record crowd every day and railway authorities must be congratulated on the admirable way they handled traffic with the aid of the Congress volunteers. The police has been conspicuous by their absence. No less than four congress specials were received at the station one from Rawalpindi, one from Delhi one from Karachi and one from Bombay. In addition to these one up and down special train has been running from Lahore and Amritsar every day. Separate refreshment rooms have been opened for Hindus and Mahomedans to meet the extraordinary demand for food. Mr. A. Bholanath, Traffic Officer, N. W. Railway, who has been placed on special duty is personally looking after every arrangement and in constant communication with the General Secretaries of the Congress as to their requirements. Mr. Dowle, Superintendent of the Station is always at his post and bearing his onerous task with great patience. It is decided that facilities of travelling on return journey from Amritsar will be provided and that Congress will go on up to 31st and Moslem League which opens to-day will hold a sitting to-morrow and day after.

Moderate Conference.

President Elect.

CALCUTTA, December 29.

Sir P. S. Sivaswamy Iyer, President-elect of the Moderate Conference with thirty delegates arrived from Madras this afternoon at Howrah and was received at the station by the Chairman and the members of the Reception Committee.

All-India Moslem League.

Hall Fully Packed.

Great Enthusiasm Prevails.

AMRITSAR, December 29.

The twelfth Session of the All-India Moslem League opened this morning in Bande Mataram Hall which was fully packed about 2,000 people being present. Great enthusiasm prevailed owing to the fact that Dr. Kitchlew who was appointed Chairman of the Reception Committee while in prison has been released and would perform his functions to-day. Before proceedings began it was announced from the platform that a telegram had been received from Dr. Ansari from Delhi that Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali had been released and would be at Amritsar to-morrow morning. The announcement was received with acclamation by the audience, people shouting 'hail hail' in Urdu. They were asked to be at the railway station to-morrow in time for the Bombay Mail to receive the two brothers.

The Moslem League began proceedings at 11.30. The President was received by the Reception Committee and greeted with shout of "Alla Ho Akbar." Among the prominent persons seated on the platform were Pandit Motilal Nehru, Madan Mohan Malaviya, Mr. M. K. Gandhi, Mrs. Besant, Lala Duni Chand, Rajah of Mahmoodabad, Pandit Gokarnath Misra, Mr. Fazil Hussain, Bishabhi Lalchand, Mr. B. N. Sarma, Pandit Jwarhar Lal Nehru, Dr. M. A. Ansari, Mr. M. A. Jinnah, Mr. Hassan Imam, Mr. F. R. Bomanji, Mr. Srinivasa Sastri, Mr. C. P. Ramaswamy Iyer, Mr. A. J. Sen.

Ali Brothers Wire.

The following telegram from Ali brothers addressed to Dr. Ansari was read:—"If mother well, reaching Amritsar 50th. Pray God guide your counsels."

Maulana Abdul Kalam Azad.

It was also announced that Maulana Abdul Kalam Azad was also released, but confirmation was lacking.

Dr. Kitchlew.

Dr. Kitchlew in welcoming the delegates in Urdu in the course of his speech referred to his arrest and imprisonment and thanked the people for their prayers for his release. The 9th of April he said would be long remembered in Amritsar. It was not that day that the unity of Hindu and Mahomedans was expressed by people in a real and genuine manner, and from that day two communities have become one in heart and soul. He regretted, however, that this expression of unity was misinterpreted by the authorities, and people were put to untold indignities and insults. He referred to the incident of the 13th April when people were killed at Jallianwala Bagh and said that he was hearing all this ghastly accounts inside the jail and sending his prayers to God for the innocent people. He expressed his indignation that Sir Michael O'Dwyer (cries of shame) he approved of all these actions and supported the military authorities. At this stage of the speech Pandit Motilal Nehru accompanied by all leading Congress men and Mrs. Besant left to open the Congress session.

Punjab Atrocities Condemned.

Continuing Dr. Kitchlew said it was a shame that people were arrested indiscriminately and put in jail and flogged in public streets and asked to crawl on their bellies. He strongly condemned the action committed by the mob in murdering the Europeans in Amritsar, and elsewhere.

Reform Bill.

Dr. Kitchlew then referred to the Reform Bill and said that it was a great disappointment that the Government did not accept all their proposals. The Bill was a first step to responsible government, but he was confident that it could go much further. He asked Mussalmans to accept the Bill, as at present passed, but they should continue to agitate for more and more powers.

Khalifat Question.

Dr. Kitchlew then referred to the Khalifat question and requested the Government to keep the integrity of Turkey and the Sultan of Turkey intact. Zahirul Arab Asia Minor Thrace and other holy places of Islam must be left to the Mussalmans and the powers of Sultan of Turkey even in these places as Khalifatul Masih should not be transferred to any other hand. In conclusion Dr. Kitchlew asked for the blessing of the people so that he might continue to serve his community and his motherland. (Loud and prolonged cheers).

Maulvi Sanaulah.

Maulvi Sanaulah who was elected Acting Chairman while Dr. Kitchlew was in prison then read his speech in Urdu. While he was reading his speech Nawab Sir Zulfiqar Ali Khan, Dr. Iqbal and Chaudhuri Shahabuddin entered the Hall. They were taken to the platform amidst applause from the audience. After Maulvi Sanaulah had resumed his seat Dr. Kitchlew requested Hakim Ajmal Khan to take the Presidential Chair. Hakim Ajmal Khan then took the Presidential chair and delivered his address in Urdu.

Conclusion of Presidential Address.

On conclusion of Presidential Address resolutions conveying grateful thanks to His Majesty for his gracious proclamation and expressing the regret of the Mahomedan community at the death of Nawab Syaid Hassan were put from the chair and passed.

Continuance of Constitutional Agitation Advocated.

Unrest and Repression in Delhi.

Amritsar, December 29.

Hakim Ajmal Khan, President, addressing the Moslem League reviewed the unrest and repression in Delhi and said that Punjab incidents rehearsed the traditions of Changiz and Nadir after lapse of centuries and proved how easy it was to lay aside the ostensible restraints of culture and civilisation. He severely criticised Sir Michael O'Dwyer and said that the bitter poison administered by him and Nadir's rule actually proved elixir of life.

Reforms.

Touching on the Reforms he urged the continuance of constitutional struggle and said that United efforts would be successful. He pleaded for the consolidation of Hindu-Moslem unity and cited religious authority supporting the substitution

for sacrifices other animals such as sheep camels instead of cows. He urged the immediate contraction of cow-killing areas particularly holy cities of Hindus and advised propaganda work by the League and the Khalifat Committee. He reviewed questions affecting the Ottoman Empire, Khalifat holy places and said:—Mussalmans cannot be expected to forget that over these lands, the cradle of Islam, their holy places are situated. No non-Moslem can have any semblance of right, mandatory or other rule. Trampling on Moslem sentiments would mean the creation of not transitory but perennial unrest throughout the entire Moslem world which would mean the deliberate awakening of unfriendly feeling from unobtrusive people. The President criticised the Anglo-Persian agreement as the last straw on the load of Indian Moslem anxiety and characterised Persia as the Egypt of Asia which would cease to have any conception of political liberty.

All-India Temperance Conference.

Drink Vice.

A BLESSING OF BRITISH RULE.

AMRITSAR, December 29.

The sixteenth session of all India Temperance conference was held at Amritsar temperance hall on Sunday evening. There was a large attendance. Only the limited accommodation inside the hall prevented a bigger gathering. Pandit Malaviya who has been elected president of the conference being engaged in the congress subjects committee was present only for a little while and after delivering a brief presidential address left the conference. In the course of his address delivered in Hindi he said that the advent of British rule had brought along with its many blessings, a plague of society, viz. drink vice. After tracing the growth of excise revenue, he declared if the present system continued, it would go on increasing practically. Most of the victims of drink were poor people. Compensation for poor people themselves whose families were left in perpetual poverty and starvation was a stimulus sufficient to awaken them to take bold steps to eradicate the drink ever from the country. People in Europe and America had been considered to be lovers of drinking but war had taught a lesson even to them so much so they now called drink evil an enemy worse than even Germany. United States had recently decreed total prohibition. In view of all these, Indians whose very religion renounced drinking ought to give it up. It was a difficult task believed earnest endeavour would certainly succeed, after saying he was sorry to hear there was enormous consumption of liquor at Amritsar, Pandit Malaviya concluded by pleading that Indians should follow the example of America, and enforce prohibition. Pandit Malaviya then left the conference and Pandit Sukher Singh took the chair. In the course of his address he had always impressed upon the Government need for empire prohibition. Government's answer always has been that taxation amounted to prohibition. He denied that principle and maintained taxation was not prohibition but permission. Now that excise was becoming a transferred subject, he had every hope that if Indians would unanimously ask for total prohibition, ministers in charge would certainly listen to the proposal and put an end to the worst enemy of society.

Prohibit Juvenile Smoking.

A number of resolutions were then passed inviting earnest attention of the leaders of the public opinion and others to impress upon the people the need for abstinence, urging all local Government to follow the example of the Punjab and Bengal councils to prohibit juvenile smoking, pressing the Government to introduce total prohibition and expressing satisfaction that excise was a transferred subject, asking for restrictions of facilities for sale of liquor and suggesting to government to deal sympathetically with the problem of counter attractions. Among the speakers were Mr. S. S. Bhatia, Dr. Yakub Ahmed, professor Teja Singh of Gujranwala, Sals Goudaloh, Miss Mary Campbell, and Miss Price, speaking in Urdu. Miss Campbell who is an American working for the last twenty five years as missionary to advocate the principle of temperance societies in America expressed confidence that Indians would succeed in eradicating the evil of drink. Her hope mainly rested on the fact that new reform act had given people a chance to vote and enlightened men would be able to give practical shape to their resolutions. When recently in America she been asked as to whether Indians favoured total prohibition, her answer then was that Indians had no power to vote and that when they got that power they would take the earliest opportunity to get rid of evil. Now that the time had come they ought to do away with the appalling increase of consumption of intoxicating liquor and drugs. Miss Price, President Women's Temperance Union, India, said she fully agreed that taxation was not prohibition but permission. In her own country after sixty years taxation consumption had increased five times. The only remedy for evil was total prohibition.

AMRITSAR, December 29.

At the sixteenth sessions of the All-India Temperance Conference held on Sunday evening, Pandit Malaviya who presided said in the course of his address, if the present excise policy continued the consumption of liquor would go on increasing. He believed earnest endeavour would certainly succeed in getting rid of the evil. The Honble Mr. Sukher Singh who took the chair on Pandit Malaviya's departure to the Congress Subjects Committee meeting after his address denied the principle taxation meant prohibition. Now that excise was becoming a transferred subject, he had every hope if the Indians would unanimously ask for total prohibition ministers in charge would certainly listen, and put an end to the worst enemy of society. A number of resolutions passed exhorting the leaders of public opinion and others to impress upon the people need for abstinence and urging other local Governments to follow the example of the Punjab and Bengal and prohibit juvenile smoking, pressing Government to introduce total prohibition, expressing satisfaction that excise was a transferred subject and asking for restrictions of facilities for sale of liquor and suggesting to the Government to deal sympathetically with problems of counter attractions.

Subjects Committee.

AMRITSAR, December 29.

LATER.—The Subjects Committee rose at 8 p.m. after about five hours deliberations. It appears progress was very slow. Resolution asking for the recall of Chelmsford is said to have been couched in general terms such as that he has forfeited confidence etc. The proposal to ask

for impeachment has either been dropped or defeated. The resolution about Sir M. O'Dwyer is said to merely ask for the present his removal from the Army Commission pending investigations. The Committee is also said to have come to an agreement on the resolution relating to the happenings in Punjab. It is understood the subject of Reforms has not yet been touched.

Recall of Lord Chelmsford-

Sir M. O'Dwyer Michael's Removal from Army Commission Resolved.

AMRITSAR, December 29. It is understood that the subjects committee has after prolonged deliberations agreed upon two separate resolutions, one asking for recall of Lord Chelmsford and another asking Sir Michael O'Dwyer should be removed from army commission.

Resolutions re Lord Chelmsford and Sir M. O'Dwyer Separated.

AMRITSAR, December 29. It is understood that the Subjects Committee has after prolonged deliberations agreed upon to separate the resolutions, one asking for recall of Lord Chelmsford and another asking Sir Michael O'Dwyer should be removed from army Commission.

Congress Presidential Address Englishman's Comments.

CALCUTTA, December 29. In noticing the Congress Presidential address the Englishman says:—The speech shows a restraining influence that was not evident at Congress meeting last year.

"Amrita Bazar Patrika."

The "Amrita Bazar Patrika" described the speech as a magnificent address and expressed admiration for the way in which the President traced the Punjab troubles.

Indian National Congress Resumes its sittings.

AMRITSAR, December 29. The Indian National Congress resumed the sessions at noon to-day. The pandal was again over packed from an early hour, and hundreds could not gain admittance. The proceedings opened with national songs. Mr. Gokarnath Misra then read messages of sympathy received by the President. The first message was from Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali stating that they had been released and if their mother was well they were reaching Amritsar to-morrow. It was received with prolonged cheers. Messages were then read from Indians in Canada, Tagore, Adamson, Chairman, British Labour party, International Women's Sufferance Alliance, Mrs. Naidu and Lala Lajpat Rai amidst cheers.

Respectful thanks To His Majesty the King Emperor.

Pundit Motilal Nehru then put from the chair the following resolution which was carried amidst cheers:—This Congress tenders its respectful thanks to His Majesty the King Emperor for his gracious proclamation dated the 23rd of December 1919 and welcomes the announcement that his Royal Highness the Prince of Wales will visit India next winter and assures him of a warm reception by the people of this country.

Protests against South African Treatment Towards Indians.

Mr. M.K. Gandhi then moved [a] This Congress protests against the attempts made in South Africa and particularly in Transvaal to deprive the Indian settlers of the rights of the property and trade hitherto enjoyed by them and trusted that the Government of India would secure the repeal of the recently enacted legislation and otherwise ensure the protection of the status of the Indian settlers in South Africa. (b) This Congress is of opinion that the anti-Indian agitation now going on in East Africa is utterly unscrupulous and trusts that the Government of India will safeguard the rights of free and unrestricted emigration from India to East Africa and the full civic and political rights of the Indian settlers in East Africa, including the East African territory conquered from Germany. Mr. Gandhi first forcefully spoke in support of the resolution in Hindi. Speaking next in English he read message addressed to Congress by Mr. Andrews regarding the situation in Africa. Mr. Andrews stated that moral depravity was now attributed to Indians and

alleged support of anti-Indian agitation now going on in East Africa. His indignation had grown deeper still since he had seen with his own eyes the unjustified attack on Indian moral character and Mr. Gandhi warmly commended the resolution for acceptance of the Congress.

A Delegate Direct from South Africa.

Mr. Nadir Shah Cama a delegate direct from South Africa then seconded the resolution in Urdu. He gave a detailed account of the indignities to which Indians in South Africa were subjected. At the conclusion of Mr. Cama's speech the President announced amidst cheers that Mr. Du Rand had been released and was expected at Amritsar this evening.

Mr. K. Natarajan.

Mr. K. Natarajan supporting the resolution said that he was almost immediately going away to Bombay, and he had appeared as a speaker only to show his sympathy.

Mr. S. P. Takore from East Africa.

Mr. S. P. Takore from East Africa further supporting the resolution said that foundation of injustice and usurpation was being laid in East Africa. Had it not been for the enterprise of Indians East Africa would not have existed to-day in its present form. Europeans had no better claim to East Africa than Indians.

A Delegate from Zanzibar.

Mr. B. N. Anantani (a delegate from Zanzibar) further supported the resolution. He said if Lord Sinha were to-morrow to visit East Africa he would be called immoral by white settlers no matter what his position was. He declared but for Indians the present predominance of Great Britain in Africa would have been an impossibility. Resolution was enthusiastically and unanimously carried.

Amritsar, December 29. The following telegram has been sent to Lord Hunter and the Members of the Enquiry Committee by Pandit Madan Mohan Malaviya, President Congress Enquiry Sub Committee:—As the Punjab leaders have been released in pursuance of the Royal Proclamation, my Committee is now in a position and is prepared to lead non-official evidence relating to the Punjab disorders Enquiry Committee. In the event of acceptance of my Committee's suggestion it is assumed that official witnesses will be recalled for cross-examination when necessary. Please wire reply.

The following telegram has also been sent to Lord Hunter and the members of a Committee by Lala Hari Krishna Lal, Pandit Rambhaja Dutt and Dr. Satyapal:—Beg to inform your Lordship that having been released in terms of the Royal Proclamation we are in a position and are prepared to lead our own and other evidences before your Lordship if your Committee be pleased to hear it. Should you decide to hear our evidence, we assume that if on perusal of official evidence we should find necessary to request the recall of certain official witnesses in order to elucidate facts, they will be recalled if they have not left for Europe. We beg to assure your Lordship that our evidence will materially assist your Lordship's Committee in arriving at the truth.

రాణితోట వేడుకలు

ఈ వేడుకలకు ఎన్నికైనది సమయం అధికముగా వెళ్లుచున్నది. అంతయు అన్నియు చక్కగా అమర్చబడినది ఒక పాకాయం దాక్కురయ్య. రామరావు గారు సాంఘిక శ్రేణుల ప్రక్కన మొక్కదానిని ఏర్పాటు చేసిరి. ఈ ప్రదర్శనకు వల్ల ప్రేక్షకులు అనేక క్రొత్తవిషయములు నేర్చుకొందురు. ఒక మాడల్ చేతను మాడల్ యొక్క ప్రదర్శనమునకు చేర్చబడియున్నది. ఈ పాక చక్కని మిసెస్ వైట్ హాట్ గారిచే ఆచరణ బడిన మాడల్ గ్రామము అమర్చబడియున్నది. ఆ కేంద్రమొదలిగా అమర్చిన హెల్సు బిగ్గె మాడల్ మాడగియున్నది. హెల్సు బిగ్గె హాట్ గారియందు ఆరోగ్యభివృద్ధికి సుబంధించిన కుటుంబ సభ్యులున్నది. వట్టణములయందు పుట్టువారికన్న చచ్చువారి సంఖ్య అధికము నిరూపితమగుచున్నది. ఇంగ్లాండు, న్యూజిలాండు, ఆస్ట్రేలియా దేశములందు మరణసంఖ్య తగ్గుచున్నది మాడల్ తెలియచున్నది. భారత బాలభిక్షుకు మరయొక పాక ఆక్రమించుకొని వాడచేతనును ప్రదర్శించుచున్నది. దక్కన్ వెయంటు ఆయల్ మిస్సె కం పెనివారు ఒక పాకాయం వారి కస్తువులకు ప్రదర్శించుచున్నది. ఈ కం

పెనివారు కంకు, వాసనలేని అనుదమునకు మాడల్ మునున్నది. నెంబ్యుకిమాడుX పాకాయంనుట యొక్కమైన "ఎడి టోటల్ ఆయల్"ను మాడల్ కు చూపుచేయబడుచున్నది. మై నూరు కబ్బుల కం పెనివారుమాడల్ ఒక కాల న్యాయముకొని నెంబ్యు, వాసనలేనియును మిస్సె వాని ప్రదర్శించుచున్నది.

అమృతాంజనంధిపోవారు ఒక పాక ఆక్రమించుకొని యున్నది. ఈ పాక మిక్కిలి రమ్యముగా అలంకరింపబడి యున్నది అందు అమృతా జంధిపోవారి మందులన్నియు ప్రదర్శించబడుచున్నది.

ఇది ఒక ఇతర చిన్నిచిన్న అంగళ్లు, లాటరీలును అనేకమున్నది. హిందువులకై కొన్ని ఫలహారముల హోటల్ లున్నవి. పి. సి. యన్. నాయకర్ గారు "దిక్కరి రెస్టారంట్" ను పాశ్చాత్యకర్తలకు ప్రకారము జరుపుచున్నది.

రెండవదినము

25 వ తేదీన న్యాయమూర్తి టి. సి. శేషగిరి అయ్యగారి అధ్యక్షతన కేంద్ర పంచాయతీ జరిగింది. దివాన్ బహదూరు కరంతులం నాయకుగా, రావుబహదూరు కల్లూరేశ్వరీగారు, మహమ్మద్ సదుల్లాఖాను సాహెబుగారు, కె. సి. శ్రీ కాచారిగారు జి. ఎ. నరేంద్రగారు, వి. తిరుమలెస్వరీగారు తిరుగులుగా సందీర్ పాటిపంచాయతీయందు గలిగిన వారి న్యాయమూర్తి శేషగిరి అయ్యగారు బహుమతలను పంచి పెట్టిరి.

పంచాయతీయందు గలిగిన వారి పేర్లు:—

- (1) 100 X బహుల ప్లాట్ రేసు, (1) ప్లాటెర్, (2) వార్షిక్, (3) కేశవం.
- (2) వార్షిక్—(1) ప్లాటెర్, (2) కేశవం (3) మా క్షనల్లు.
- (3) పావుమైలు రేసు—(1) వార్షిక్, (2) మిచ్చెర్, (3) తిరుమలం.
- (4) ఒక మైలు ప్లాట రేసు—(1) పి. కె. శ్రీధర్, (2) కేశవం, (3) ఒక రాజ్.

మూడవదినము

నిన్నటిదినం (విశిష్ట) కేంద్ర హెచ్. డి. సి. సి. సి. సి. యన్. జి. డి. యన్. సి., ఆర్. ఎ. సి. యన్. సి. గారి అధ్యక్షత కేంద్ర యధ్యక్షులు పాటిపంచాయతీ జరిగెను. కంజు మా లన్నియు చూచుటకు మిక్కిలి బాగుండెను.

పంచాయతీయందు గలిగిన వారు:—

- (1) పావుమైలు రేసు:—(1) వార్షిక్ (2) వార్షిక్ (3) మిచ్చెర్. యం. అంతు యన్. రైల్వేవారు (1) వార్షిక్ వార్ (హాన్ కాం) (2) వార్షిక్ వార్ కురసాయి (3) నాయక్ వార్.
- (2) వార్షిక్. బ్రిటిష్ సైనికులు (1) ప్లాటెర్ (2) వార్షిక్ (3) ఆరంభెడ్.
- (1) భారత సైనికులు:—(1) తొలవై (2) హాన్ కాం (3) నాయక్ వార్.

- (3) రిలేరేసు. బ్రిటిష్ సైనికులు:—(1) 1-32 యం. యన్. యం. ఆర్. (2) 1 రిలేస్ రిజి మెంటు.

భారత సైనికులు:— (1) రిజిమెంటు.

- (4) 100 X బహుల ప్లాటరేసు:— బ్రిటిష్ సైనికులు (1) వార్షిక్ (2) ప్లాటెర్ (3) వార్షిక్ రేసు, రిల్వే భారత సైనికులు:— (1) తొలవై (2) నాయక్ వార్ (3) నాయక్ గ్రీన్.

- (5) బట్టలను ధరించుటకు:— (1) మాడ్ హెల్సు (2) లిన్సుథేర్ (3) డబ్ల్యూ. సైయం.

- (6) ఒక ఎ బాక్ కంజెం (1) వార్షిక్, ప్లాటెర్ (2) రిల్వే మెన్ గార్ (4) ఒక కలెక్టర్ మాడ్ హెల్సు (7) ఒక ఆప్ వారు (1) వార్షిక్ ఎక్స్ ప్లెస్ సిస్ వాడి గార్లు (2) హిజ్ ఎక్స్ ప్లెస్ సిస్ వాడి గార్లు.

- (8) నూరుX బహుల రేసు (1) అబ్దుల్ అలీం, (2) అబ్దుల్లా మెన్ (3) నాయక్ భాక్.

పంచాయతీయందు గలిగిన వారికి అధ్యక్షులు బహుమతలను పంచి పెట్టిరి. నిన్న రాత్రి అధ్యక్షమను బాసకేడుకు జరిగెను. ఈ దినము సాయంకాలము పంచాయతీ బాలభిక్షులకై ప్రత్యేకంపడినది. నేటిరాత్రి మిక్కిలి బాగుండెను. భారత జరుగును.

రాజప్రద్య నారాయణజీ తేజవతి,
27, చినాబాదు, మదరాసు

మీకు ఆంధ్రాభిమాన మున్నదా?

ఆంధ్రనభ నాటకములను ఆదరించండి.

సంగీతము నందు రుచి కలదా?

ప్రమీలా నాటకము చూడండి.

సరసమైన శృంగారమునందు ఇష్టము కలదా?

ప్రమీలా దేవిని చూడండి.

చక్కని హాస్యము విని చాలకాల మయినదా?

సుయోగుని చూడండి.

శ్రీ పరాక్రమమును చూడ దలచినారా?

ప్రమీలాదేవి నైనికురాండ్రను చూడండి.

జేపు విక్టోరియా పబ్లికేషన్లలో ప్రమీలా నాటకము ప్రదర్శింపబడును.

బల్లారివాసులును నాటకకళావికారదులును నగు

టి. రాఘవాచార్యులు, బి. ఏ. బి. ఎల్., గారు

సుయోగపాత్రను ధరింతురు.

సాయంకాలము 5-80 ఘంటలకు! మరువగద్దు !!

చెన్నపురి ఆంధ్రనభ.

జనవరి 1-వ తేదిని పాడుకాపట్టాభిషేకము ప్రదర్శింపబడును.

నీ ఐదు వ్రేళ్లను ఒకబుడ్డి కుంతలైనను
తలనూ నెమాత్రమే
నీ తలవెండు కలు పెరుగుటకు
ఆవశ్యకమైనవి. (1299)

ఈనూనెను వాడుటచే మీ వెంట్రుకలు తక్కువ
పొడుగుగాను, మృదువుగాను, పెరుగును. అట్టి అంద
మైన వెంట్రుకలను నీవు అర్థమునందు చూచుకొని
నక్కడు ఎందుకు చాలాకాలమునుండియే జనా
నురంజకమైనట్టియు శ్రేష్ఠమైనట్టియు ఈ వాసననూనెను
నేనేల వాడకపోతివని నీకేతోచును. ఒకసారి నీవు
కుంతలైన నూనెను వాడిన మరెప్పుడును ఇతర తల
నూనెలను వాడుట కిష్టపడవు.

స్వీట్, లిప్స్, రోజ్, మల్లె, లోటస్, వైయిలెట్,
బాబీ, మొదలగు వాసనలతో తలనూనె తయారు
చేయబడును.

ఇతరముగా తయారు చేయబడిన మేలైన
సువాసనగల అత్తరులు

(నూనెయొక్క కిందిమాదిరిలు ఎక్కువ తయారుగా నున్నవి.)

దిల్లీ టెన్ అత్తరులు	లండన్ వాటరు పెద్దబుడ్డి	పేర్ వాన్ (వైయిలెట్)
పాపులర్ "	ఎదుకలోన్ తిన్నబుడ్డి	కస్మిన్
మాల్బరైజ్ "	" పెద్దబుడ్డి ప్రత్యగంబి	రోజామిల్క్
అట్రాజిర్, కుండకును అత్తరులు	" వైస్కోబుడ్డు పెద్దబుడ్డు స్క్రాటూ	" పామాటం
ఇండియన్ రోజ్ అత్తరులు	కాస్టోరైన్ పేర్ అయిల్	బోహార్ పామాటం
" బెల్లా "	అత్తరైన్ (తృప్తమలశక్తు నెం 1	మహియార్ పామాటం
దిల్లీ టెన్ రాయల్ "	అత్తరైన్ " నెం 2	రోజా వందపాడి
వైయిలెట్ రాయల్ "	దిల్లీ టెన్ అత్తరైన్	కార్పొరిక్ పండ్లపాడి
మస్కూల పెండర్, అంబరుల పెండర్	పేర్ వాన్ (మల్లెవాసనగలది)	రంబులైన్
లండన్ వాటరు తిన్నబుడ్డి	" (రోజావాసనగలది)	టాయిలెట్ పాడరు

కె. ఎస్. వి. అయ్యర్ అందు కంపెనీ, 13/286, అప్పాబిల్డింగ్సు, వైనాబజార్ రోడ్, మద్రాసు.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

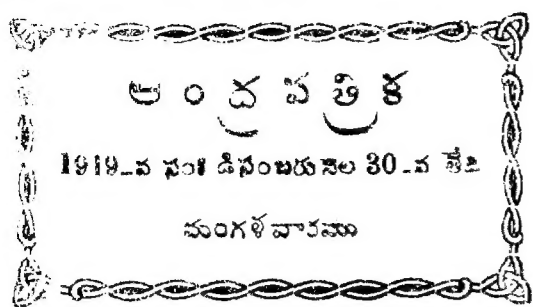
మైదవోలు భ్రమరాంబా గ్రంథాలయ స్థాపన
మహోత్సవము.

నల్లూరులో మైదవోలు వద్ద ప్రాసెస్యూటరును
అగు మైదవోలు చెంగయ్య కంఠులుగారు తమ సమీపియు
క్రికేటురాలును అగు భ్రమరాంబాగారిపేర శ్రీలక్ష్మి మూత్ర
ముడుతయొగించి భర్తగ్రంథాలయ పతనమందెర మొట్టి
నల్లూరు పట్టణమున స్థాపించిరి. క్రైతివనము వఱకు 12 ఘంట
లు మొదలు సాయంకాలము 5 గంటలవరకు ఇందలి గ్రంథ
ములను శ్రీలు చదువుకొనుట కవకాశము గలదు. గ్రంథా
లయ కార్యనిర్వహణమంతయు శ్రీలే కవించియున్నారు.
ప్రకృత మీ గ్రంథాలయము ఆమంచర్ల కృష్ణరావు కంఠుల
వారి యింటికెదురుగా సుక యద్దె యింటియందు నెలకొల్పి
బడినది. దీనికి సాధ్యమైనంతకేవలము స్వగృహమున కట్టిం
చియున్నట్లు చెంగయ్య కంఠులవాడు యత్నించుచున్నాడు.
ఈ గ్రంథాలయము వంబురు 27 తేదిన ప్రారంభింపబడినను,
ప్రారంభమహోత్సవ మీ డిసెంబరు 25 తేది జరుపబడినది.
ముమారు 200 మంది శ్రీలు సభనలంకరించిరి. జిల్లా కలెక్టరు
రామారావుగారిగారి సమీపిగారు భాగ్యతీర్థము
కవించిరి. చెంగయ్య కంఠులుగారి కుమార్తె కవితార్థముల
బాలిక వెంకటసుబ్బయ్యగారు గ్రంథాలయమున పట్టణ శ్రీలు
ఉపయోగమునకు సమర్పించుచు వత్సవించిరి. గ్రంథాలయ
మున స్వీకరించుకొని నిర్వహించుకొనుటకు పూనుకొనియుం
డు (1) మల్లవరపు సుబ్బయ్యగారు (2) ఆర్. రత్నయ్యగారు
(3) చుత్తరాజు లక్ష్మయ్యగారు (4) చుత్తరాజు కామయ్య
గారు (5) ఎ. లక్ష్మయ్యగారు (6) విస్సా, సర్వరత్నయ్యగారు
(7) క్రిగిరాజు కల్యాణయ్యగారు (8) చందూరు వీలావ
రయ్యగారు (9) కవ్వేటి కవ్వారయ్యగారు (10) కవ్వేటికం
తలంబయ్యగారు చున్నగువారికి కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన కం
దనములను అర్పించిరి. అభ్యుదయము తన యువవ్యాసమును
అరకభాషలో చదివిరి. దానిని తెలుగులో కర్ణుదాచేయించి
వల్లవరపు సుబ్బయ్యగారు చదివిరి. గ్రంథాలయ కార్యనిర్వహ
యగు క్రిమతి ఆర్. రత్నయ్యగారు మైదవోలు భ్రమరాంబా
గారి గుణగణములం గూర్చి యందుక క్రమగింతి, యేకగ్రం
థాలయాభివృద్ధికి శ్రీలక్ష్మిలకు వోద్యదలయనని బ్రార్పించిరి.
క్రిమతి చుత్తరాజు లక్ష్మయ్యగారు శ్రీవిద్యను గూర్చియు,
మహాకవిగిరిగిరిగిరి గూర్చియు గ్రంథభాండగారములం
గూర్చియు నొకవ్యాసమును చదివిరి. పిమ్మట సమాజాభ్యుదయ
మున మల్లవరపు సుబ్బయ్యగారి వ్యాసముంజరించిరి. పిమ్మట
వద్దిపట్ట లక్ష్మయ్యగారు చుత్తరాజు, కామయ్యగారు కం
పూరు వెంకయ్యగారు చున్నగువారు విన్నవ్యాసములం జది
విరి. అంతట సభాభ్యుదయము భాండగారము కలకత్త వెంక
గ్రంథాలయ ప్రారంభమహోత్సవమును సక్రమముగ జరిపిరి.
క్రిమతి ఆర్. రత్నయ్యగారు ప్రాధాన్యమును వాడిరి. అంతట
గుంటూరు వాస్తవ్యురాలును, చెన్నపురిలో నివసించు మిక్కిలి
ప్రఖ్యాతిగాంచి ఒకమహావక్తరముల నొందిన గాంధీవ్యా
దికారదయనగు క్రిమతి నోరి లక్ష్మయ్యగారు అచ్చరమర
గానవిద్యచే సభ్యురాలైతమ సంతోషపరచుటం చేసిరి.
సభ్యురాలైతమరకు ఫలపుష్పతాలూలములను నొసంగిన
మీదట, సభాభ్యుదయములకి కందనముల నిర్మించి మంగళగీతము
వాడి సభను జయప్రదముగ ముగించిరి

ఆంధ్రజాతీయ కాట్యూర (వాద) క్రిష్ణకళాసంఘము:—
21-12-19 సం॥ సమాజకేమై సాధారణ సభా కీర్తనముల
సంగ్రహము:— ముందు జనగళిత మహానిధి ఆ గానవా
ధికరిని మన సంఘమువారినుండియే యెన్నుకొనవలెను. అని సభ
వాద కీర్తనానించి క్రిమతి కంఠం నరసింహాచార్యులు
గారు ముందు జనగళిత మహానిధి ఆ గానవాధికరిగా మం
దుకుట కీర్తనించిరి. క్రిమతి కంఠం వెంకటవరసింహాచార్యులు
గారు యిదివరలో కీర్తనాన సంగ్రహముగా నున్నందున
వారి నాకదనినుండి విడుదలచేసి క్రిమతిని జయించి క్రిమతి
చార్యులుగా, రా కదలికి ఎన్నుకొనబడిరి. ముందు జనగళిత
మహానిధిలో చర్చనీయములను సంగ్రహింపి మార్గములు
అనగా సంగ్రహము విద్య సమయము మొదలగునవి యని
కీర్తనించిరి.—వింజమురి క్రిమతి సాచార్యులు ఆ గానవా
ధికరి, వెంకటాచార్యులు.

భర్తృవైర్యము:— ఆక్రమణముగ్గ యొకక
వార్షికాత్మము జనవరి 4 తేదీని జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది.
అకొండి రాజగోపాలం, పట్టిపాలెం కాకినాడతాలూరు.

(11-వ పేజిని చూడము.)

మితవాదుల సభ

సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరుగారి యధ్యక్షత క్రింద, మితవాదులసభ నేడు కలకత్తాలో సమావేశ మగుచున్నది. కాంగ్రెసుసభ ముగిసిన పిమ్మటనో, ఆరంభము గాక ముందో, మితవాదుల సభ జరిగిన బాగుండెడిది. జాతీయమహాసభకు భారతీయులు వెడలి, తమ దేశభక్తిని జూపుచున్న నీ సమయముననే, అత్యల్పసంఖ్యాకులగు మితవాదులు, గూడి ప్రత్యేక సభను జరుపుట అనుచితముగ జూచుకొనవలెను. సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరుగారి యుపన్యాసము, భారతీయసమస్యలను దూరమునుండి వీక్షించు విదేశీయుల యుపన్యాసమువలె నున్నది. ప్రజల కష్టసుఖములలో పాల్గొని, వారి వాంఛలను గుర్తెరిగినవారి కుండు సానుభూతి, ఇందుగన్పట్టదు. వీరి యుపన్యాస సంగ్రహమును వేరొకచోట బ్రచురించుచున్నారము. రాజ్యాంగసంస్కరణములను, అయ్యరుగారు వేనోళ్ల గొరియొడి, సార్వభౌముని ప్రకటనము నభివందించిరి. మాంటుఫర్డ్ విధానమును ప్రచురించి నపుడు, మితవాదులు గోరినమార్పులు సంస్కరణ శాసనమునం దిపుడు పొందుపరుపబడెనని, అయ్యరుగారు చెబుచున్నారు. అవి ఏమియో తెలియపు గాని, ముఖ్యముగ కేంద్రప్రభుత్వ సంస్కరణము దానియందు ప్రవేశ పెట్టబడ, తదనుట తేటతెల్లము. అయినను, ప్రస్తుతశాసనము, 20 ఆగష్టు ప్రకటనను కార్యరూపమున బెట్టుచున్న దని, అయ్యరుగారు నడివీరి. సంస్కరణశాసనపు ఏర్పాటులను వీరు పిమ్మట వివరించిరి

కాంగ్రెసుతిర్మానములకి శాసన మంతవరకు కొరవడెనో సూచించుచు, జన్మస్వాతంత్ర్య రక్షణమునకు సబంధించిన ప్రకటనము బ్రిటీషు రాజ్యాంగవిధానమున గన్పట్ట దనియు, ప్రస్తుత శాసనమునలన, ప్రజలస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలుగ నేర దనియు, వీరి సూచించిరి. ఆంగ్ల దేశములో, నీదేశమును పోల్చి చూపుట, వివరీతము. ఆంగ్ల దేశమునందు, ప్రజల స్వాతంత్ర్యము శాసనముమూలమున గాక, ఆచారము మూలముననే క్రమక్రమముగ చేకూరెను. మన కటులగాక, శాసనమే ప్రధానసాధన మగుచున్నది. ఆదేశములో అధికారులకును ప్రజలకును భేదదృక్పథముండనేరదు. ఉభయములు ఒకజాతి ప్రజలే. అందుచే ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించుటకు, అధికారులు ప్రత్యేకముగ బూనరు. హిందూదేశమున, ప్రజల స్వాతంత్ర్యము హెచ్చిన కొలదియు, తమయధికారము తగ్గునని అధికారులు తలచుచు స్వాతంత్ర్యలబ్ధి నాటంకరచుచున్నారు. నిర్బంధములపై నిర్బంధములు విధింపబడుచున్నవి. అట్టిస్థితిలో ప్రజలకు సంపూర్ణస్వకరిపాలన మయినను చేకూరవలెను. లేనియడల జన్మస్వాతంత్ర్య రక్షణమయినను శాసనపూర్వకముగ గావించబడవలెను. కానిచో, ప్రజలస్వాతంత్ర్యము లడుగంటి సత్వరాభివృద్ధి కవకాశము దప్పిపోవును. ఆంగ్ల రాజ్యాంగవిధానమునం దిందుల కేర్పాటు లేదన

కారణముచే, హిందూదేశమున కిది యక్కరలేదనుట, దూరదృష్టిని సూచించబడదు.

ప్రజల కష్టవిషయములను స్వయముగ వరి కించుచున్నవార లెవరయినను, ఇటుల నుడువ సాహసించరు. ఇకముం దెట్టి నిర్బంధశాసనమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించుటకు వీలుండదని, వీరు చెబుచున్నారు. వీరికిందుకు గల విశ్వాసమున కేది కారణమో తెలియదు. కార్య నిర్వాహకసభలో, ముగ్గురు భారతీయు లున్నంత మాత్రమున గలిగెడి లాభమేమి? కార్యనిర్వాహకసభలో సభ్యుల గరిష్ఠసంఖ్య నిర్ణీతముగనుండవలెనను నిర్బంధము తొలగింపబడినది. అందుచే హైందవేతర సభ్యుల నికమీద సభిక సంఖ్యాకుల జేర్పవచ్చును. ఇంతియగాక, ప్రభుత్వ నియంతులగు భారతీయసభ్యులు ప్రజాభిప్రాయము ననుకరించుదురనుట కేమి యాధారము గలదు? శంకరనాయుడు లనేకు లికమీద నియమింపబడుట దుర్లభము. వీరి ఎటులున్నను, కార్య నిర్వాహకవర్గమువారి దయాధర్మమునకు ప్రజల స్వాతంత్ర్యములను విడచుట ఎంతమాత్రము న్యాయముగ నుండదు. ఇకముందు గావించబడెడి నిర్బంధశాసనముల పెంగతి యటుండగ, ఇదివరకే భారతీయులపై ప్రేలాడుచున్న శాసనములగూర్చి అయ్యరుగారు కేమి యోచించిరి? వాటిని తొలగించుటకు, సంస్కరణశాసనము ప్రజల కధికార మిచ్చుచున్నదా? వార్తా కత్రికా శాసనము రద్దగుటకు మార్గము గలదా? రాల్తుల శాసనమే మగును? లెక్కకు మిక్కిలిగనున్న మిగిలిన శాసనము లమలులో నుండునా?

వీటిని తొలగించుటకు ప్రజల కధికారము కలుగనపుడు, జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణ మత్యంతావసరమని తేటపడుటలేనా? ఇట్టి నిర్బంధములు దేశము నావరించియుండ, స్వకరిపాలనము సక్రమముగ జెరుగుట కవకాశ ముండునా? నియోజక వర్గమును ప్రబోధించుట యవసరమని, అయ్యరుగారు నడిచిరి. కాని, వాక్యాంతంత్ర్యము, కత్రికా స్వాతంత్ర్యము నిర్బంధించబడి యుండ, ప్రజా ప్రబోధమును బాగుగ గావించుటకు వీలుండునా? తాత్కాలిక లాభదృష్టితో రాజకీయ సమస్యలను వీక్షించెడినాయకుల కిట్టివిషయములు మనోవిధిన పొడగట్టవు. ప్రస్తుతిపిత్తికన్న సంస్కరణములు కొంతవడి యభివృద్ధి గలిగించునని ఎల్ల రంగీకరింతురు. వాటిని దేశలాభమునకు సాధ్యమగుంతవర కుచయోగింపవలెనని, అన్ని పక్షములవా రంగీకరించుచున్నారు. కాని, ప్రజలకోర్కెల నివి విశేషముగ సంతృప్తికరుచునని గాని, స్వయంనిర్ణయాధికారము నివి ప్రసాదించుచున్నవని గాని, వదివత్సరములవరకు ఎట్టి యాందోళన జరుగక మానవ్రత మవలంబించ వలెనని గాని, జాతీయవాదు లంగీకరింప జాలరు. లేబరుపార్టీ వారిపై దృష్టి పెట్టుకొనవలదని, అయ్యరుగారు ప్రజలను వారించుచున్నారు. జాతీయవాదులు లేబరుపార్టీపై కన్న, స్వయంసాహాయ్యముమీదనే నెక్కుడుగ నాధారపడియున్నారు. కాని, లేబరుపార్టీ వారిక్షేమమునకుగూడ హిందూదేశముస్వకరిపాలనాధికారమును త్వరలో బొందుట యవసరము.

ప్రస్తుతకరిపాలనావిధానము, ఆంగ్లదేశమందలి ఉన్నతజాతులవారలకు లాభకరముగ నున్నది. కార్మికుల కది ఎంతమాత్రము లాభకరముగ లేదు. అందుచే ప్రస్తుతవిధానమును త్వరలో తొలగింపవారు సమకట్టి యున్నారు. భారతీయులును ఆకలికే బూనుకొనియుండుటచే, లేబరుపక్షమువారిలో చేతులుగలుపుట యుక్తము. లేబరు పార్టీ వారు

కొలదికాలములో ప్రభుత్వాధికారము వహించు సూచనలు గన్పట్టుచునే యున్నవి. హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికార మొసగెన మని వారిదివరకే వాగ్దానము జేసి యుండిరి. లేబరు పక్షమువా రిట్టివాగ్దానమును తిరిగి గావించినటుల తంతివార్తలు చెబుచున్నవి. జనరల్ డయరు, ఓష్యుడు గార్ల చర్యలు, అమెరికాఖండమును కలవరపెట్టుచున్నటుల, న్యూయార్కు తంతివార్తలు విశదము గావించినవి. వీరిరువురును ప్రపంచములో బ్రిటీషుప్రతిష్ఠకు భంగము గలిగిందిరి. ఆంగ్లదేశకారవమును కాపాడవలసిన బాధ్యత లేబరుపక్షముపై నిపుడు నిలచియున్నది. అందుచే వారనేకసభల గావింపుచు, వంజాబు అధికారుల చర్యలను ఖండించుచున్నారు. హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికారము నొసగెన మని బహిరంగముగ వాగ్దానము జేయుచున్నారు. ఇట్టి యనుకూలపరిస్థితులలో త్వరలో గమ్యస్థానము జేరుటకు, భారతీయులు ప్రయత్నించుట ధర్మమని, ఎవరయినను సులభముగ గ్రహించవచ్చును.

అంతియగాని, వదివత్సరములవరకు, మన సామర్థ్యమును మాత్రము ప్రదర్శించుచు వేచి యుండవలెనుట, మంచిహితము గానేరదు. అయ్యల పరీక్షకు భారతీయులు తాళవలెనుట, వారి ఆత్మకౌరవమునకు భంగకరము. భారతీయులు తమ దేశపరిస్థితుల కనుగుణముగ సభివృద్ధి జెందుదురగాని, అయ్యల ఇష్టము ననుసరించి సభివృద్ధి జెందజాలరు. భావిస్థితిగూర్చి దూరమాలోచించుట, ప్రజల ధర్మ మగుచున్నది. శివస్వామి అయ్యరుగారి దృష్టి దూరమునకు ప్రసరించలేదనుట తథ్యము. తమపక్షమువారికి “మితవాదులను” నామమును తీసివైచి వేరొకనామమును జేర్పవలెనని, అయ్యరుగారు సూచించిరి. వంజాబు దేశ దుస్థితిగూర్చి, అధ్యక్షులు బాగుగ చర్చించి నందులకు సంతస మగుచున్నది. ఇట్టి వివరీతసంఘటనములు మున్నూదు జరుగకుండ నేమార్గముల నవలంబించవలయునో, వారు సూచించలేక బోయిరి. వార్తా కత్రికా శాసన మసలే రద్దుగావలెనని చెబుచక, కొలది సవరణలనుమాత్రము వీరు సూచించిరి. వీరి సంకుచిత దృక్పథమున కిదియొక నిదర్శనముగనున్నది. కదునైదు వత్సరములలో సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత కరిపాలనమును ప్రసాదించెదమని పార్లమెంటుసభ వాగ్దానము జేయవలయునని, కాంగ్రెసుసభ గోరియుండెను ఇదియొక నెట్టికోర్కెయని, మితవాదులు భావించుచుండిరి.

కాని మితవాద సభాధ్యక్షులగు సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరుగారు ఇదివది వత్సరములలో సంపూర్ణ స్వకరిపాలనము చేకూరవచ్చునని సూచించుట, ఆశ్చర్యకరముగ నుండకమానదు. ఇరువది వత్సరములలో స్వకరిపాలనము చేకూరవచ్చునని చెబుచు, నూరక స్థిరమనుటచే లాభము గలుగదని అయ్యరుగారు గ్రహించవలెను. ఇందుకొరకై, ప్రజలు నిరంతరకృషిని సలుపుచుండవలెను. లేనియెడల, లేబరుపక్షమువారు గాని తదితరులు గాని హిందూదేశమునకు తోడ్పడబూనరు. స్వయంకృషి పై నాధారపడియుండని వారి తరుల గౌరవమునకు పాత్రలు గాజాలరు. ఇట్టి యనుకూల తరుణమును జారవిడచి, ఆవైన పగచిన ప్రయోజన ముండదు. మితవాదు లీ సత్యమును త్వరలో గ్రహించెదరు గాక!

“హిందూత్రిక” సంవత్సరాది సంచిక

—(100)—

హిందూత్రిక కనుబొమ్మగా ప్రచురింపబడిన సంవత్సరాదిసంచిక, మాకు విమర్శనార్థమంకబడినది. దీనియందు ప్రముఖులనేకులచే వ్రాయబడిన వ్యాసములు ఉండుటచే, చదువరులకిది ఎంతయు లాభకరముగ నుండుననుటకు సందియములేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో గాంధీతో కలసి కనిచేసిన పోలకు గారు, అధివివేళ రాజ్యములలోని భారతీయుల స్థితిగూర్చి ఒక వ్యాసమును వ్రాసిరి. బర్మా హిందూదేశమునందే యుండనలెనను భావము బర్మనులలో బెరుగు చున్నదనియు, ఆంధ్రులనేకులు బర్మాయం నుండుటచే, ఆంధ్రులలో నీ యభిలాష బాగాగ వ్యాపించినదియు, పోలకుగారు సూచించిరి. స్వీస్ గారు, బ్రిటిషు వారు హిందూదేశమునందు మొదటినుండియు నెటుల మెలిగిరో చెలుపుచు, హిందూదేశమునకు స్వతంత్రపాలన మవసరమని నిరూపించిరి. డాక్టరు రూథర్ ఫర్డుగారు, హిందూదేశమునకు లేబరుకక్షమువారు స్వయంనిర్ణయాధికార ముపై గురు రసి, సూచించుచున్నారు. సి. డెస్సాన్లు అను ఆంగ్లేయి, కార్మికులు మానవాభ్యున్నతికై కృషిచేయుచు రని వ్రాసెను. జాన్ ఫ్యూగారు, బ్రిటిషు లేబరుకక్షమువారికి స్వతంత్రపాలనోద్యముపై గల సానుభూతి గూర్చి వ్రాసిరి. సి. కరుణాకరమీననగారు, సంస్కరణముల నుపయోగించి, గవ్యస్థానము త్వరిత జేరుట కాందోళనము సలహవలె నని హెచ్చరించుచున్నారు. గౌరసియు లగు బి. యన్. కర్మగారు, రాజకీయకక్షముల నెటుల నిర్మించవలయునో చెలుపుచు, భావగర్భితముగ వ్యాసమును వ్రాసిరి. మున్ముందు రాజకీయాభిప్రాయములములముననే గాక, భాషాభేదములములమున గూడ కక్షములు స్థిరపడునని కర్మగారు సూచించిరి. ఏకతమువారు, వ్యక్తుల మనస్ఫూర్తిలను పెంచక, పునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడవలెనని వీరు హెచ్చరించిరి. జార్జి జోసెఫ్ గారు, బాలీషువాడు లీమారు, శాసనసభలలో ప్రామాఖ్యము వహించి, దేశాభివృద్ధిని సమకూర్చవలెనని గోరుచున్నారు. ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులగు సి. వి. రామగారు, దేశీయవాద్యములలో నెంతటి విశేషము లున్నవియు, శాస్త్రపద్ధతుల ననుసరించి రుజువుచేయుచు, నొక వ్యాసమును వ్రాసిరి. వైద్యమునకును, తంజావూరు రిసెటిల్ మెంటు కన్వెంట్ డి. తిలకములకును, సంబంధించిన వ్యాసములు గలవు. ప్రముఖులనేకులచే వ్రాయబడిన వ్యాసములలో విరాజిల్లెడు నీ సంచిక ఎంతయుని నుపయోగకరముగ నుండగలను. దీనియందు చిత్రకటము లెవ్వియు లేకుండుట మూల మొక లోపముగ గాన్పించుచున్నది.

బ్రాహ్మజేతరసమావేశము

నల్లటిదినము బ్రాహ్మజేతర సమావేశము, జన్మిను వ్రతాకార్యాలయమున దివాను బహద్దరు నుబ్రాయలు రెడ్డిగారి యధ్యక్షతక్రింద గూడెను. సంస్కరణ శాసనముతో, నాయకులకుము వారి బ్రాహ్మణజ్యేష్ఠము తగ్గు నని తలంచితమి. అధ్యక్షుని యుపవ్యాసము, సంస్కరణ శాసనమునందు బ్రాహ్మజేతరసమావేశాగ్రహరమునకై గావించబడిన ఏర్పాటులకు సంతకము జూపుచు, అన్ని కక్షములవారును తమ వైషమ్యములను కట్టిబెట్టి చేతులగలుగు మని, కోరుచున్నది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు గౌ. దివానుబహద్దరు పి. త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారు రటుల గాక, నవనసం మగు బ్రాహ్మణ

మాషణలో నుపన్యాసమును నింపుట, మిగుల శోచనీయము. ఉభయసంఘములకును ఎట్టి భవాభిప్రాయము లున్నను, వా రికమీద దేశములో కలసిమెలసి తిరుగక వీలు లేదు. భారతమాల పుత్రులగు వీరు, చిరకాలము నైమనస్యము దాల్చు జాలరు. సంస్కరణములను జనుప్రదముగ కొనసాగించుటకు, ఉభయులును కలసి పాలుబడక తప్పదు. అట్టి స్థితిలో, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు బ్రాహ్మణజాతి నన్యాయముగ దూరుచు భావిచకమత్స్యమునకు సాధనభూతముగ నుండవలయు. క్రస్తుతిఫండిగిస్థితియందు, బ్రాహ్మజేతరు లింకొక నాయకు ననుసరించుట భావ్యముగ నుండును. రాబోవు శాసనసభలలో బ్రాహ్మజేతరసాసము లెన్ని ప్రత్యేకింపబడవలెనో యోచించుటకు, బ్రాహ్మణులును బ్రాహ్మజేతరులును ఏకసమావేశమున జేరవలసియున్నాడు. అన్యోన్యమైత్రితో విషయములను చర్చింపవలసి యున్నారు. అట్టి స్థితిలో, త్యాగరాయ శ్రేష్ఠిగారి యుపన్యాసమును కూలకర్యవహనమును చేపూర్వజాలను. బ్రాహ్మజేతరసమావేశము వారయినను, సభాధ్యక్షుడు జూజిన ఫమరసభావము జూపుచురేని, స్వకీయక్షేమమును మెంపొందించినవారగుదురు.

విద్య: దేశభాషలు

దేశభాషలలోని విద్యగలపుట యావశ్యకమనియు, క్రస్తుత వద్దతివలన దేశమున కెంతయేని హాని కలుగుచున్నదనియు, దేశములో నభిప్రాయము న్యాపించుచున్నది. అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యాసమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన సవాలు ఫర్ మంసులు హుజూగారు, క్రస్తుతి విద్యావిధానమును తీవ్రముగ విమర్శించి, దేశభాషలలోనే విద్యను గలపుట వసరమని, నుపన్యసించిరి. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నముల సభినందించిరి. దేశములో గలిగిన నీ నూతన భావముత్వరలో కార్యరూపము వచ్చి, విద్యార్థుల కష్టములను సమయజేయు గాక యని కోరెదము.

స్థానికాది వార్తలు

—(1)—

పార్కు వేడుకలు:—కేపటిదినము, వ్యాయామము జరుగున. ఎల్లాడి వ్యాచాచములతోబాటు, రాత్రి యందు బాణాసంచా కాల్పు మిగుల విభరముగ జరుగున.

బి. సి. పాల్ గారు:—బి.సి. చంద్రపాల్ గారు ‘ఇండియన్ డెంటు’ పత్రిక సంపాదకుడుగా నుండ ఆంగ్లిక రిండినల్లు తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:—వై.ప.భ. వారు కేపు సానుకాలము 5-30 గంటలకు విజ్ఞానియ పురమందిరమున ‘ప్రమీలా’ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. డి.రా.వి. రాధువాచార్యులుగా బి. ఎ. వి. యల్. నుయోగపాత్ర ధరించెదరు.

అమరకలా విలాసిని:—ఈ గిర్వాణి సభ ఆరణ్య కల్యాణకెట్టిసి 200 నెం. కాంతాశ్రమమున ఈరోజు రాత్రి 8 గంటలకు బ్రాహ్మజీ వామదేశాస్తుల వారు ‘మందారవతిచక్రియ’ కాలక్షేపము చేయుదురు.

తపాలానోటీసు:—బుధవారం 61 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు రంగుకొ మెయిలుస్తీరుకు చెన్నపురినండి వెళ్లును. రెడప్లత్తు బాయిలు కేపు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కున్న. రెడప్లత్తు కాసి బాయిలు 12-30 గంటలకును కెంబో పోస్టాఫీసునకు పుచ్చుకోవడు.

అమృతనరు దారుణశిక్షలు

కార్మిక నాయకుల తీర్మానము

వశేలుగారి వీడ్కోలుపు

కాంగ్రెసు ప్రతిఘటనలో మొదట వశేలుగారికి లండను నగరమున కార్మిక సంఘమువారు వీడ్కోలుపు విందు గావించిరి. అపుడు వశేలుగారు తప్పిసిరి. రౌలటు చట్టము అమృతనరు కలవరమునకు కారణము. మరల రౌలటు చట్టమునకి చట్టములు చేయబడవలెనను అమృతనరు ఘోరములనకి మోరములు జరుపవలెనను మోరములు చట్టము కాపాడవలెనని వశేలుగారు నడిచిరి.

కార్మిక సంఘమువారి వీక్ష

సంస్కరణములు చాలినవిగా నుండలేదు. భరతఖండమునకు రాజకీయ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యములను సమకూర్చుటకు కార్మిక సంఘమువారు వీక్ష వహించిరి అని కార్మిక సంఘాధ్యక్షుడు సంవిన సంజీవుడు కథలో హెండర్నుగారు చెబిరి.

దైరు ఓడ్యారుగాడు

దైరు ఓడ్యారుగాడు యిండియా కక్షమును రక్షించిరిని మార్చి 10 వాడు ప్రాసినకంత్ పూర్తివారయే అంత్యనిరసముగా భావించబడినది.

అమెరికావారి వెక్కిరింపు.

హంటుగు సంఘమువారి విచారణయందు వెల్లడిమొన విషయములకలన అమెరికావారికి చాల వెక్కిరింపు కలిగినదని న్యాయాధ్యక్షునిది వచ్చిన కంటిచాక్షులవలన నువ్వుచు గుచున్నది.

దేశము అన్యము.

దేశముపాక్ష్యమును మాడ నతిరాయిము (న్యూఢి. ఆక డొక్ గ్రుటికాల మయము నైకోవ్యాగిగా నుండ నన్య దుగాదని హెండర్నుగారు నడిచిరి.

దావరికము

ఇండియా దొరకనమువారితో శాశ్వతించియే ఓడ్యారువారు బుద్ధి పూర్వకముగనే ఈ ఘోరవార్తలను వెల్లడి చేయక కప్పివెట్టెనని హాస్యముగా నడిచిరి హెరల్డ్ క్రిక ప్రకటించినది.

కార్మిక నిధులు

కార్మిక సంఘము వారు దేశమునందంతటకు వెక్కిరింపులక గావించి దేశము ఓడ్యారుగాడు వ్యవలకు పూర్తిగా నిరసిండుచున్నారు. అన్ని కార్మిక సంఘములవారు ఆవివారము నాడు సభలను చేయవలెను. అమృతనరు మత్యచేయబడిన వారికట్ల గౌరవనూచకముగ నాసభలయందు సభ్యులందరుకు మానముతో గ్రుటికాలము నిజమగుటల్లు ఏర్పాటుచేయవలెను అని స్లాస్టో కార్మిక కార్యరూపాక సంఘమువారు కార్మిక సంఘములవారి కందరికి వ్రాసిన బాబే ప్రాసినకంత్రిక ప్రకటించినది.

ఆనందదయిరీ:—ఆనంద ప్రెస్సువారిచే రయా

కు చేయబడిన 1920 సంవత్సరపు ఆనందదయిరీ, ఆనంద దయిరీ మా కార్యస్థానము తీరినది. జడయిరీ, జేములో నుండి యువయోగియకొనుటకు, ఎంతయు వీలుగనున్నది. ఆనందదయిరీయందు కృతిననుజువకు, ఒకపుట వదలివేయబడినది. తెలుగు, అరకు, ఆంగ్ల, పురాణము లిందు గలవు. ప్రతివారి కక సరముగు సమాచారము క్లుప్తముగ పొందుకరమనది యున్నది. వెన్నియగూడ వీనితో జేర్చునది, డెయిర్ మిగుల నుండరముగ నుపాధుచున్నది.

బల్లారిపర వనినోనినెభ:—ఈసభ వారు నిన్నటి

దినము నలనాటకమును ప్రదర్శించిరి. బందరు కాలరస్తులకు దేవకొండ నుబ్రావారుగాను నలనాటక ధరించి తమ హాసభాప్రకటనల రీతకు, సంగీత ప్రదర్శనముచేతకు, హాసముల కాష్టాదము గలిగించిరి. వీరింకను భాగ్యవేషముతో వెక్కిరింపు ప్రధానముగ నుండిరి, రాగాలపసములు చెయి తగ్గించి, ధీరోదాస్తుల లక్షణముల కనుబొముచు, త్వరలో చేర్చుక గాంచుచు. దశయంతి పాత్రధారి, సంగీతము బాగుగపాడెను. కాని స్వతంత్రమనుచుయలకు ఆరణ్యములో తిరుగుచువును, రసాదిత్యమును కాపాడెదో బోయెను. తక్కిన పాత్రలగూర్చి విలించి నరసర జాలెను

34 - వ దేశీయ మహాజనసభ

అమృతసరములో గూడుట : సభ్యులపరమోత్సాహము

8 వేలమంది ప్రతినిధులువచ్చుట : 15 వేలమంది సభకు దయచేయుట

[మా ప్రత్యేకవిలేఖరుని యొద్దనుండి]

(తంజివర)

అధ్యక్షకోపన్యాసము

[విష్ణుటి తరువాత]

కాంగ్రెసు సభవారా బాధ్యతాయుత స్వరాజ్యము నిష్ఠిత సంస్కరణలలో భారతీయుల కొనగవలయు నని కోరి యుండిరి కాని పార్లమెంటువారు ఇందుకు అంగీకరించలేదు. 10 సంవత్సరములు గడచిన పిమ్మట పార్లమెంటు ఎన్ ట్రై కమిషన్ వారు విచారించి ప్రభుత్వము త్రొక్కునండి ఏమియ్యవలయు (శబదాదు త్రొక్కునందు చేర్చవలయునో అని విషయము నిర్ణయించెద రని జాయింట్ కమిటీవారు ప్రాసీయము న్నారు. ఈ విషయము పార్లమెంటువారు ఇండియాను యులుందు శ్రద్ధపుచ్చుకొనలేనని కాంగ్రెసు సభవారు కోరియున్నారు. కాల్పులవట్టముపై జరిగిన ఆందోళనములన్ని భారతీయుల జాతీయత మిక్కిలి వృద్ధిచెందినది. మొత్తము ప్రభువు 10 సంవత్సరములు పిమ్మట పార్లమెంటు వారు యాదించుమై విచారణ చేయవలెనని సూక్ష్మము చెప్పిరి. ఈసభ్యులనే కమిటీవారు అంగీకరించిరి. దానివల్ల వారి అభిప్రాయము తెలియుచున్నది.

కేంద్రప్రభుత్వము.

ఈచట్టమునందు కేంద్రప్రభుత్వమునందు ప్రజల కెట్టి బాధ్యత అధికారము లేకుండుట ఒక గొప్పలోపము. భార్య నిర్వాహకసభయందు ఇరువురు భారతీయులను అధికముగా నియమించుట, సామ్రాజ్యవాదసభయందు అసభికారవర్గము హెచ్చించుట రెప్ప ఇతర సంస్కరణము లేవియు చేయబడలేదు. ఇంతేకాక ఇకముందు కేంద్రప్రభుత్వము ఏమియును సంస్కరింపవలెనో ఆవిధానముగూడ కమిటీవారు నూపించలేదు. భారతరాజ్యాధికారములకు ఏకగ్రీవముగ కేంద్రప్రభుత్వమునందు ప్రజలకు బాధ్యత యుండవలెనని వివరించినకోరిక వైకమిటీవారు ఎట్టిఅభిప్రాయము ఇవ్వలేదు.

స్త్రీలకు ప్రాప్తి.

స్త్రీలకు వోటు ఇయ్యకుండు అన్యాయము పార్లమెంటువారు ప్రాన్ చెప్పకమిటీవారి సూచనలను అంగీకరించివారు. భారతీయులు కాననసభలందు స్త్రీలకు వోట్లెచ్చుదు రని నమ్ముచున్నారు.

సామాన్యజనులు, కార్మికులకుగూడ వ్యాయము జరుగలేదు. నూటికి 1½ మిలియన్ల వోటు ఇవ్వబడినది. ఈసభ్యుల స్వస్థాయులు, కార్మికులు అధికసంఖ్యాకులుగా వచ్చియున్నారు. వీరియెడల మనము శ్రద్ధపుచ్చుకొని వీరికి రాజకీయసామగ్రి వచ్చునట్లు చేయుట మనకర్తవ్యము.

ప్రతినిధులారా! మనకు ఒకసంగబడిన సంస్కరణములు ఇవియే. వీటినివలననే మనము ఉత్సాహము పొంద ఎట్టి కారణము కనబడుటలేదు. అయితేమనము ఈ సంస్కరణములను నిరాకరించుట వ్యాయముకాదు. దానిలోనుండు గుణములు గ్రహించెదము. మనము పార్లమెంటువారు చేయు ప్రతిపాదనలను అంగీకరించుటకు. మన ఆశయములను ప్రకటించుటగా పొందుపరచు మనము ఆందోళనము చేయుచుండవలెను.

దేశీయకోమిషన్లు

ఎట్టి సంస్కరణములైనను సివిల్ సర్వీసులకు మనకు మాత్రము సంబంధించియుండిన ఏమిటాధము. పార్లమెంటువారా సంస్కార స్వరాజ్యమిచ్చినను తేరత్యునకు సంబంధించిన అధికారములను ఇతరులకోయిన ఎట్టిలాభము కలుగలేదు. సేన యిచ్చిన చేయియుండు భారతీయులు అధికారత్రయంబుకు, తేరత్యునకు, ప్రతిభావలీయులను ఆయుధములను ధరించుటకు బాధ్యులైతిమియందుకు మనకు గూర్తులకలిగి యుండినట్టి, స్వరాజ్యములను లాభము కలుగును. అంతర్జాతీయ మృదువైన, ప్రపంచకాలి, చిన్నరాజ్యముల స్వాతంత్ర్య

మును రక్షించుట, మున్నగు భావములు, కేరళభావములే కాని క్రయారూపముగ సిద్ధించుటలేదు. సంస్కరణములు మనము పొందినను, సేనయందు ఉన్నతవర్ణులు భారతీయుల కొనగబడకుండుట మిక్కిలి శోచనీయును. ఈ విషయమును 87 అల్ఫ్రెడ్ ఆలిజేగ్ గారు, సర్. కె. జి. గుప్తగారు వాగుగ వివరించి జాయింట్ కమిటీవారికి తెలియచెప్పిరి. మాంటెగు గారుగూడ యీవాదము యొక్క ప్రాచీనతను అంగీకరించి నారు. పార్లమెంటునందు మాంటెగు గారిని చెప్పిరి:—

“భారతీయులు తమ జీవితము రక్షించుకో లేదని మనము వారికి స్వరాజ్యమిచ్చుకొండగూడదు. ఇది మన కర్తవ్యము. మనము వారికి జీవితము చేయుటకు కన సౌకర్యములను కలుగజేయులేదు. ఈ విల్లు ఆమోదించిన పిమ్మట పార్లమెంటువారు యీ విషయమై శ్రద్ధపుచ్చుకొనుట వారి ముఖ్య ధర్మము” పార్లమెంటువారు ఈ ధర్మమును గ్రహించి శక్రముగా వారి ధర్మము నెల్లు వెరవేర్చుదో చూడము?

ఖిలాఫత్ సమస్య

మన మహమ్మదీయ సోదరులకు ముఖ్యమైన యీ సమస్యపై కొంత ప్రసంగించెదము. ఈ విషయమై మహమ్మదీయులు హిందువులు కలిసి కృషి నులుపుట అవశ్యము. జరిగిన సంధ్యుత్సవములందు మహమ్మదీయులు కానివారుగూడ ఉన్నవయిందు సాక్షాత్తుట మానిరి. ఈ కాంగ్రెసువారు యీ విషయమై బాగుగ ఆలోచించవలెనని నేను పిలిచెదము ఆ వారభ్యము.

టర్కి యుద్ధమునందు చేసిన దోక ముఖ్యమగు విషయము. అట్టి విషయ సమయమునందు మహమ్మదీయులు సార్వభౌమనియెడల తమదగల రాజభక్తిని ప్రకటించిరి. హర్దింజి ప్రభువు 1914 సంవత్సరము జనవరి 20వ తేదీన మహమ్మదీయుల మతాభిప్రాయములకు ఎట్టి అటంకము ప్రభుత్వము కలుగజేయదని ప్రకటించిరి. బ్రిటిషుమంత్రులగూడ ఇట్టి వాగ్దాన మొసర్చిరి. లాహూరువాటి చంద్రేంద్రులగు 1918 సంవత్సరము జనవరి 5-వ తేదీన పార్లమెంటునందు ఇట్లు చెప్పిరి. “మహమ్మదీయో నిండియుండు ఏషియామైదు, ఫ్రెన్ యున్నగు జేతములను తుర్కీయులకుట్టమును, తుర్కీకుండి విధజించుటకు మనము యుద్ధము చేయుటలేదు” అని గంభీరముగా వాగ్దానము చేసియున్నారు.

యెద్దము మిగిలినది. మిత్రియందలివారు విజయముగాంచిరి. మహమ్మదీయులు కాదు, భారతీయులందరూ. బ్రిటిష్ మంత్రులు ప్రభువులు తమ వాగ్దానములను పాటించవలయునని కోరుచున్నారు.

ఈవాగ్దానములే కాక స్వతంత్రము నూత్రము పొందు యుగాగోల్లావును మున్నగు జాతులవారియెడ ప్రవర్తింక చేసినట్లే తురుష్కుల యెడగూడ ప్రవర్తింక చేయవలెనని మనము కోరుచున్నాము. మెసపటోమియా, సిరియా, పాలెస్టైన్, అర్మీనియా మున్నగు జేతములందు మహమ్మదీయులు అధికసంఖ్యాకులై యున్నారు. వీరియెడల మాత్రము యీస్వయంస్థయ నూత్రము ఎందుకు ప్రవర్తింపదు?

ఈఖిలాఫత్ చరిత్ర కొంచెము వివరించెదము. రాబర్టు సెసిల్ ప్రభువు పార్లమెంటు యందు ఇట్లు చెప్పియున్నారు: “ఖిలాఫత్ సమస్యకు మహమ్మదీయులే చరిత్రులైనవలయును. ఇదియే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము” మహమ్మదీయులు ఇప్పుడు వారి అభిప్రాయమును వెల్లడిచేసి నారు. అరేబియా స్వాతంత్ర్యముపొంది, విజేతయులు మెసపటోమియా, సిరియా, అర్మీనియాను పాలించును (గ్రీకులు స్మిర్నా పాలించును, కాన్ స్టాంటినోపిలు అంతర్జాతీయ కట్టముగా చేయబడిన ఇస్టాంబుల్ మింకెక్కడ యుండును? ప్రతినిధులారా! ఇది ఒక ముఖ్యవిషయము, మిరందరు దీనివిషయమై వాగుగ ఆలోచించవలెను.

విజేతములనుండు భారతీయులు.

భారతీయులు, బ్రిటిషురాజ్యపాలన సమ్మత విజేతములకు వ్యాపారార్థమై పోవుచున్నారు. మనవారు విజేతమగు కష్టముల పాలగుచున్నాము.

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు భారతీయులు ప్రకటించిన ఒకర్లు, సార్వత్రిక నిరోధము నువలను అనందముగ్గులను చేయుచున్నది. దీనివల్ల భారతీయుల జాతిత్వము నిరూపితమగుచున్నది. 8 సంవత్సరములు ఆనేకులు ఆనేక చాటు అనుభవించిరి. కారాగృహములందు ఆనేకులు దుఃఖము చావు చచ్చిరి. ఇట్టి కృషికి యేలాభమును మనము పొందలేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గొప్ప ఆందోళనము నలిపిరి. అయితే ఇండియామంత్రి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యీవిషయమై తగుశ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచున్నారు. న్యూఢ్యుగారికి గంభీరమత్యునకు జరిగిన ఒడంబడిక ప్రకారము ఒక చట్టము ఆమోదింపబడునని ఊహించవచ్చును. సర్ బెంజిమకొరాబునకొకరి కృషివల్ల ఎట్టిలాభములు కలుగునో భారతీయులందరు మిక్కిలి ఆశురతతో ఎరురు చూచుచున్నారు. ఆంధ్రులుగూ ఆఫ్రికా వెళ్లుచున్నారు. భారతీయుల హక్కులను అభిప్రాయభక్తియువారు తప్పక పాటించవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గట్టిగా చెప్పెదనని తెలుచుచున్నాను. విజేతములందు మన సోదరులు సంపూర్ణహక్కులు పొందువరకు మనము నిరంతరము ఆందోళనము నులుపుట మన కర్తవ్యము.

ఇంక ఇండొచైనా తేటని విషయమై ప్రభుత్వమువారు మనము ఏకాభిప్రాయము గలవారై యున్నారు. ఇండొచైనా తేటని అంతము చెందినది. ప్రాత్రసంవత్సరముతో ఫిజి ఇండొచైనా అంతము చెందునని చెలమన్నప్రభు ప్రభువు వాగ్దాన మొసర్చియున్నారు.

ఈ సందర్భమున సర్ బార్ని బార్నెస్, ఆంధ్రుల గార్లు కందనీయులు. ఇండొచైనా తేటని సంపూర్ణముగా రద్దు చేయ బడవని తెలుచుచున్నారు.

స్వదేశి

కేరళము రాజకీయవిషయము కాకపోయినను దేశజేతములకు ముఖ్యమగు కృతే విషయమై కొంత ప్రసంగించెదము. గాంధీ మహాత్ముడు ఈ విషయమై మిక్కిలి శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచున్నారు. తేలితోనేయుట, మడుగుట మున్నగు ప్రాచీన దేశీ పశువులను అభివృద్ధిపరచుటకు కూడ కృషి నులుపుచున్నారు. ఈజేతము 100-కి 78 రువ్వరసాయులు. వారికి వ్యసాయముతోటి వేరొక దేశీ పశువు యుండవలెను. స్త్రీలు మడుగుట, నేయుట మున్నగు ననుజేతములకు ప్రారంభించిన దేశమునకు ఎంతయో లాభము కలుగును. ప్రతినిధులు ఈ విషయమై వాగుగ ఆలోచించి కార్యవిధానము నిర్ణయించెదరని తెలుచుచున్నాను.

ఇతర విషయములు

నేను ఇంకను కొన్ని విషయములను విడిచి వెట్టి నాను. విద్యాభ్యాసముల జేతముల వీరస్థితి మున్నగు విషయములగురించి ఏమియు చెప్పలేను. విద్యవిద్యాయములు పశువులు సంపూర్ణముగా ప్రభావిత కాలమున చేర్చబడిన కాని మనకు ఎక్కువలాభము కలుగదు. ఈ విషయమై తీర్మానములు మహాసభయందు ఉపపాదించబడును. మీరీ విషయమై వాగుగ ఆలోచించవలెను.

బి. జి. హార్ని ముగ్ గారు

ఈ దేశమును ప్రేమించినందుకు కష్టములపాలైన బి. జి. హార్ని ముగ్ గారికి మనము కందనములను సమర్పింపవలెను. హార్ని ముగ్ గారు గొప్పదేశ సేన చేసీయున్నారు. ఎట్టి కారణము లేకయే జ్వరప్రీడితులగు వీరు అధికార వర్ణములలో నిర్బంధముగా ఇంగ్లాండు దేశమునకు పంపబడిరి. వీరు మోతుబడిన నేరములన్నియు సహేతుకముగా ఖండించబడినవి. వీరి నిర్బంధముల ఇంకను తొలగింప బడలేదు. జురాక్సీ వారిచర్యలు ఇట్టివి. ఇంగ్లాండునందు కూడ వీరు హిందూదేశమునకై కష్టములపాలగుచున్నారు. వారి సంపూర్ణజ్ఞానము, ధైర్యము మన కిచ్చుట లేదని మనము నిందించవలెను.

ముగింపు

ప్రతినిధులారా! నేను చెప్పవలసిన దంతయు చెప్పినాను. ఈ సమస్యలపై మీరు తీర్మానములను ఆమోదించవలయును. మనకు నూతన అధికారము లివ్వబడుచున్నది. వాటిని మీరు ఎల్లు నిర్వహించెదకో మీరు నిర్ణయించవలెను.

మనకన్యస్తాన మెద్ది? మనకు సంపూర్ణ మైన స్వాతంత్ర్యముండవలెను. మనదేశమునకు, మనస్థితులకు సమమగు

రాజకీయ ప్రతిష్టాపనములను ఏర్పాటుచేయుటకు మనకు అధికారముండవలెను. పాశ్చాత్య ప్రతిష్టాపనములు ఈ దేశమునకు దిగుమతి చేయబడినవి. వాటివల్ల మనకు లాభము కలుగునో, మనసరికొరకు అని సరిపోవునో చూడవలెను. పాశ్చాత్య రాజకీయ ప్రతిష్టాపనను స్వల్ప సంపూర్ణ కాంతి కలుగదని మనకు చరిత్రలవల్ల తెలియదు. విరోధాభిందమునకు కార్యకర్తలకు, ధనికులకు మైత్రము ఎడతెగక వెరుగుచున్నది. మనము మనదేశప్రతిష్టలకు సరియగు క్రొత్త ప్రతిష్టాపనములను స్థాపించుట అవసరమగును. అయితే ప్రస్తుతము విషయము గమనించవలెను. అయితే మన ప్రాచీన ఛాందసము కదలరలమును హిందూదేశము అన్ని భాగాల వారికి సమానసౌకర్యము లుండవలెను. స్త్రీలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెను విద్య ఇతరములకు నుండవలెను. ధనికుడు, కార్యకర్త నిన్ను భూస్వామి బీదలైతూనున్న కష్టపెట్టుచుండదు. కార్యకర్తను గౌరవించి వారికి మంచి కేరసము లియ్యవలెను. ప్రస్తుతము జనసామాన్యమును పీడించుచున్న బీదరసము తక్షణమే నుండవలెను. ఇట్లు ధరకభిందములనుగట్టు చేయుటయే మనలక్ష్యము. లోకబాంధవుడు ఆంధ్రకారమును మాపుభంగి, భారతీయులు కృషి చేయుటకు బుద్ధి కలిగించుటకు ప్రయత్నింపవలెను.

అయితే అట్టి సుఖదినములు వచ్చుటకు చాలాకాలము కట్టును. అనేకకష్టములు మనము ఎదుర్కుచు. మనము వైర్యముతోను ఉత్సాహముతోను కృషిచేసిన కీర్తుికాలములోనే గమ్యస్థానము చేరగలము.

వందే మాతరం.

కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సభ.

28-వ తేదీ ఉదయమున స్థాయిసంఘసభ జరిగినది. హంటుసంఘము విచారణలో స్థాయిసంఘమువారు పాల్గొనడం దుటనుగూర్చి ములవ్యాసాదు వివరించిరి. ఇప్పుడు నాయకులకు పదలిరిగాన సంఘమువారు పాల్గొనుట కాక్షేపణలేదని హంటుప్రభువుకు కంటివార్త పంపబడినది. ఓడ్యారగారి కిక్కిరింపులు వచ్చుకొన బడలేదుగాన విచారణ ముగియ లేదని వారు వాదించిరి.

ప్రజల యుత్సాహము.

కాంగ్రెసు సన్మానసంఘమువారికి కలుగుచున్న వర్ష విరోధము మున్నగు యిబ్బందులకు చూచి కృతినీయుటకు ప్రేరేపణలనుగూడ సానుభూతితోను ప్రత్యానామతోను మొలగిరి. 27 వ తేదీరాత్రి మరల వర్షము కురిసినది. 28-వ తేదీని గూడ ప్రజలు గుజగుజలు బావులుచే యుండిరి. సభ జరుగునను నమ్మక మెవ్వరికిని లేకుండెను. సుజాబునాయకులకు కదలికను వార్త అట్టి రయమున విసవచ్చెను. కాంగ్రెసుజరిగినను జరుగకున్నను నూతనోత్సాహమును కలిగించుట కావార్తయే చాలియండెను. ఇట్టి విషయము లెందుముగా దినములుగా నుండెను. కాంచాలముండిని కదలికను వార్తను 28 వ తేదీనిగూడ వారిని ప్రకృత్యముగ చూచువరకును వెళ్లండు విశ్వసితకాల రైరి. కాని తేలొలది ప్రజలు బురదగానున్న రోడ్డులోనే నడచి రైలుస్టేషనుకు వెళ్లిరి. స్టేషనులోపలను వెంటపలను ప్రజలు నిండియుండిరి. విడుదల బడిన నాయకులబండిలో వచ్చిరి. వారికి సుమారు స్వాగత మియ్యబడెను. వారిని ప్రారంభించు తో తిను కొని వెళ్లిరి. ఈలోగా కాంగ్రెసు కాలలో ఏర్పాటులు ప్రాప్తియయ్యెను. ప్రతినిధులు పార్కులో చేరసాగిరి. 12 గంటలకు సభాకాలలో ప్రజలు కిటకిటలాడు యుండిరి. సరిగా చేరకవేళ్ళవలెను గాని ముందుగా వెళ్లరాదను కాల నియమము గలవాడు మున్నగు అగులులను అనికవెళ్లుట దుర్బలమైనది. 12 వేల మందికి చాలిన కాల నిర్దిష్టబడినది. వచ్చినవనసంఖ్య ఆ మొత్తమును మించి యుండెను. సభాకాలలో నుంచుచేసికొని ప్రవేశించకాలివ వారిసంఖ్య 16 వేల కేమియునుజరకు. హంటు సంఘము విచారణలో వెల్లడియైన విషయములే హెచ్చుచుండి నాకర్షించెను. వదలబడిన వారికందరికి నివేదికవైని తావియ్యబడినది. మామూలుగా సభాప్రారంభమున జరుగు లాంఛనములు కొన్ని మానబడినది. ఆధ్యక్షుడు డుపస్వామమును చదువు సమయమునం దొక్కొకసారి చాల కలకలము కలుగుచుండెను. ఆతడు కొన్ని భాగములను విరమించుట కటంపించినది.

ప్రతినిధుల రాక

ప్రతినిధులకు నాయకు లొక్కొక్కరుగ రాసాగిరి. సభాసదులు జనజనాభ్యాసములతో వారికి స్వాగత మొస

గుచుండిరి. మహాత్మాగాంధీ, లోకమాన్యతిలక్, వివేకచంద్ర పాలు, నాకేఅబ్దులుఖాను గాల్గవకు దివాను మాధవరావు గారికిని సుమారు స్వాగత మియ్యబడినది. డాక్టరు కిచలు, డాక్టరు సత్యపాలు, లాలా హరికృష్ణలూలు, రాంభుజ దత్తయ్య గు విడుదలబడిన నాయకులవచ్చినపుడు కోలాహలము మిక్కు చుట్టింది. వారిసందర్శన ప్రవృత్తిలాలంకృతుల గావించి గౌరవించిరి. వేదికపై పలువురు వారిని పలుసారులు బిగ్గకాగలించు కొని చరలమరల ప్రవృత్తిలాలంకృతుల కలంకరించిరి. ఈలోన ఆధ్యక్షుడు నేహూగారును అబ్దులుఖాను గారును స్వల్పకాలము మాన కేగిప్రార్థననునది సభాకాలకు వచ్చిరి. అప్పటికే సభాకాలక్రిక్కిరిసిపోవుటచే విహారంగసభ యేర్పరుప బడినది గాని లోనివారెవరును బతుకుట వెళ్లలేదు. బయటనున్న వారికి మాత్రమే ఆ సభ యుపచరించినది. సభకి వారముగా ఆధ్యక్షునిగొనిరావలెనని ఎడము లేకుండుటచే నాలాంఛనముకదలబడినది. మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు సభ ప్రారంభము కావసరియండినను 2-30 వరకును ప్రారంభము కాలేదు. కాని యీ అలస్యము నెవ్వరును పాకింకలేదు. విముక్తులను గురించిన ప్రశంసలును దండన సమగ్రులైరి. వారిని వదలుటయందు కలిగిన అలస్యమునకు కారణమేమని వారందరును చర్చించుకొనిరి. రాజప్రతినిధి కారణమని కొందరును మెట్టిగమగాన సాహసిత లేక పోయిరిని కొందరును కాంగ్రెసు ముగియవరకును ఆలసిందిరిని కొందరును నెలవులవలన అలస్యమని కొందరును పలుక సాగిరి. దూనించు గారికి వదలుట కుత్తరువులు తంపబడినవి కొందరిని. ఇతరులనుగూడ కదలేదని మరొకందరి. రాజ ప్రభుకునము సంస్కరణముల చట్టము మోడింపబడుట సారవ్యభాముజొనంగిన విడుదల, యాజ్ఞామున్నగు నాగిరిలకు మనమనుభవం దలంబి విధానముల మార్పుకొనవలసి యుండుననికొందరిని. ఇటులసంభాషణలు జరుగుచుండ 2-20 నిమిషములకు ప్రధానంధస్వామి స్వాగతోత్సవాసమును చిరున వారంభించెను. ఆయనసొందీ భావయందు చదివెను. పిమ్మట దానిని ఆంగ్లభాషయందు గూడ చదువక లేనని కొందరు కోరికగాని ఆయన సవివేచనము గతననమ్మకమై తెలివెను. ఏదోసందర్భమున శ్రీమాత్ ఓడ్యారగారిని స్వామి చదువగా సభ్యులలో ప్రతికూల భ్యములు క్రబలయ్యెను. సభ్యులకోరిక ననుసరించి స్వామి శ్రీమాత్ కదమును రద్దుపరచెను. జనరూ దయకుగారిని సార్వభౌమ్యకాలితుడు అనునదము స్వామి యొకవో వాగగా భీకరగు డయ్యని వచునలేనని సభ్యులరచిరి. భయర్యకాలి అనునదమును శ్రీశీతనెదను. మీరు సత్యాగ్రహ ధర్మములను స్వయంప్రదేని స్వామి సభ్యులకు హెచ్చరించెను. జలనవాలాభాగు హత్యలకుగూర్చి ఇదపుడు మాకులైన సోదరులకట్ల గౌరవమును సంతాపమును తెలుపుటకు సభ్యులందరు నొకకృటి కాలము నిలువదగనిని స్వామి హెచ్చరించెను. సభ్యులందరు నట్లేగావించిరి. వారి యంతకాగ్రీ సము ముగిసిన పిమ్మట హాస నయ ముం గారు ఆధ్యక్షు కని యోజన తీర్మానము నుపదించిరి. లోకమాన్యతిలక్, అబ్దులుఖాన్, భక్తరాం, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, రి. చక్రవర్తిగా ప్రవక్తనొందిరి. శ్రీనివాసకాశ్రీ దారుగా ప్రవక్తనొందవలసి యుండెనుగాని సభ్యులకోరిక ననుసరించి వారికివలముగా కస్తూరి రంగయ్యంగారు చక్రవర్తిగా ప్రవక్తనొందిరి. వేదభాషలలో మాటలాడవలెనని సభ్యులు చాల కట్టుబట్టుచున్నారు. కరతాళ భ్యములు చెలగుచుండ ఆధ్యక్షుడు ఆగ్రాసము నలంకరించెను. ఆంగ్లభాషయందు చదువుట కనుమలించవలెనని నేహూగారు సభ్యులను బ్రతి మానిరి. కొంతసేపు చర్చజరిగిన పిమ్మట వారనుమలించిరి. ఆధ్యక్షుకోపన్యాస ము దివరక వేదభాషాపత్రికలలో కొన్నిటియందు ప్రకటింపబడి యుండుటచే దానిని చదివినవారు కొందరు ఆధ్యక్షుని యుపన్యాసం పోషించి ప్రవక్తనొందవలెనని కోరిరి. అందులకు కొంతకాలము మాకలిగినది. నెమ్మదిగా వివరలెనని పండితమూలవ్యాసారవుడు హెచ్చరించిరి. పిమ్మట నెమ్మది కలిగినది. ఇటీవలనే నేహూ గారికి అప్పకవే కలిగినదిగాన వారు ఉత్సాహమున చదువ కాలకపోయిరి సాయంకాలము 4-20-కి ప్రారంభించి రాత్రి 7-10 నిమిషములకు నేహూగారు కన్యాసమును విరమించిరి. మొత్తము 3500- పదములుండెను. మరల సభ 29-వ తేదీ సోమవారమునాడు జరుగును. విషయ నిర్ధారకసంఘ సభ్యుల నియోజనము ప్రారంభమైనది. 29-30 తేదీలకు సభ జరుగును. 30-వ తేదీని గూడ సభ జరుగవలసియుండును.

విషయ నిర్ధారకసంఘము.

తీవ్రమైన చర్చ.

సార్వభౌమునకు అభినందనములు.

మా ప్రత్యేక విలేఖకుని యొద్దకుండి.

అమృతసరము, డిసెంబరు 28:— విషయనిర్ధారక సంఘములో జరిగిన చర్చకుబట్టిమాద నలుగు రనుకొనుచుండి నట్లే తేలియనభవాయలలో భిన్నాభిప్రాయముండెనట్లు గోచరింపక మానదు. చాల వాదోపవాదములు జరిగిన తరువాత చివరకు రాజకీయమును గురించియు సంస్కరణములను గురించియు సభ్యు లొక తెచ్చుట వచ్చిరి.

నాలుగుగంటల చర్చ.

విషయనిర్ధారక సభవారు ఒంటిగంట తరువాత తని ప్రారంభించి నాలుగుగంటల విషయములకు చర్చించుచుండి నను రాజకీయమును గురించి యవలంబించవలసిన తీర్మానము విషయమై యొకను నిర్ధారణ కాలేదని చెప్పవచ్చునని నేడురాత్రి ప్రాద్దురౌత్ర కరమను చర్చించుదురు.

సన్మానసంఘము సూచన

శ్రీసార్వభౌములు గావించిన ప్రకటనమునకు వారిని అభినందించుచు సన్మానసంఘము వారికి శ్రీర్మానమును రియాయ చేసిరి. శ్రీమంరాజుగారి యాగమనమునకు సంతసమును తెలుపుచును శ్రీర్మానమును రియాయ చేసిరి.

బీజంట్టుగారి సవరణ.

కేవలము అభినందనములను తెలుపుటతో బాగుండదు. అంతకంటె యెక్కువ కృతజ్ఞులను చూచి సంస్కరణకావనము విషయమై కూడ యభిప్రాయమును ప్రకటింపవలయునని బీజంట్టుగారు కవరణకు ప్రతిపాదించెను.

సత్యమూర్తిగారి ప్రతికూలము.

పాంచాలములో జరిగిన సంగతులకు గురించిగాని పాంచాల నాయకులకు గురించిగాని ప్రకటనలో నెత్తుకొనక పోవుట సంతాపకరమును నున్నదని తెలిపి అభినందనములను వ్యక్తీకరింపవలయునని సత్యమూర్తిగారు తెలిపిరి.

తీవ్ర చర్చ.

దీనివిషయమై చాలసేపు వాదోపవాదములు జరిగి చివరకు బీజంట్టుగారి తీర్మానము ఒకపోయెను.

చెన్న, పంగరాష్ట్రముల సుముఖత.

చెన్న, పంగరాష్ట్రముల ప్రతినిధులు సత్యమూర్తిగారి సవరణమునకు సుముఖులగు నుండిరి.

ఇతర నాయకుల యభిప్రాయము.

దానిమీద మరికొంతచర్చ జరిగెను. చక్రవర్తికటకు నలో పాంచాలమును గురించి కావలయునని కవరణకేసియుండదనియు ప్రజలయందు సానుభూతిలేదని అట్లు చేసినట్లు భావించ కూడనియు తదితర నాయకులు తెలిపిరి.

తిలకుగారి యభిప్రాయము

తిలకుగారు, వారియవలయును చెన్న ప్రతినిధులు తెలిపిన యభిప్రాయముతో నేకీభవించ లేదను.

శ్రీర్మానములో మార్పులేదు

చివరకు శ్రీర్మానములో సేమియు మార్పులేదనెను. ఆ తీర్మానమును సభాధ్యక్షులు ప్రతిపాదించెదరు. దీనిని ఆరంభములోనే తేపు ప్రతిపాదించగలరు.

పంజాబు వ్యవహారము.

పంజాబు వ్యవహారమును గురించి యిప్పుడు చర్చ జరుగుచున్నది. కానిని గురించి యేర్పరుపవలసిన తీర్మానముల విషయమై చర్చ జరుగుచుండెను.

సంస్కరణ తీర్మానము.

సంస్కరణముల విషయమై నేడు చర్చించి తీర్మానమును తయారుచేయుదురని భోచనము. దీనిని గురించెమీద చాలభిన్నాభిప్రాయము లున్నవను. సంస్కరణ నిబంధనలకు గురించి ఆశంకృతిని తెలుపవలయునని చెన్న ప్రతినిధులు ప్రతినిధులు పట్టు పట్టుచురు.

మరికొన్ని వివరములు

ప్రతినిధులలో భిన్నాభిప్రాయము లుండుటచే రాజప్రకటన విషయమై తయారు కావలసిన తీర్మానము గురించి నాలుగుగంటలవరకు విషయనిర్ధారక సభ్యులు మానిన

కామ్రే, నటరాజ్, దేవధర్మ మాన్యగు మితవాద
నాయకులు రేపు కలెక్ట్రాటు పట్టుకును బయలుబేరుదురు. వారు
మితవాదమహాసభకు దయచేయుదురు.

విందు.

సాయంకాలము గురుగోవింద జయంతి సందర్భములో శాయశువుకల్గిన వీరబ్రహ్మ వింతువేసిరి. దానికి చాలమంది దయ చేసిరి. తిలకు, రీజంటు, మాలక్య జిన్నా గార్లు ఆసందర్భము లో సహానిరి.

జలియనువాలాబాగు దర్శనము

నేడు చక్కగ ఎండ కాలుచుండుటచేతన, సభ లేమియు లేకపోవుటచేతన ప్రతి జలియనువాలాబాగున పోయి చూచుచుండిరి. ఏ వీధిలో ప్రజలు మనికాళ్ళమీద ప్రాకి పోయియున్న నైసికాధికారి యొక్క ప్రకటనను అవినీతి పోయిచూచిరి. స్వర్ణతపాలమును దర్శించిరి.

ఇతర సభలు.

ప్రారంభమునందు అగ్రీకసభయ, సర్వజనసేవకార సంఘ సమావేశమును జరిగెను. సాయంకాలము సంస్కరణ సభ జరిగెను. చాలమంది సభకువచ్చిరి. సభావ్యయంతయు తేజభావముతో జరిగెను.

కవిరాజు ఆగమనము.

కలకత్తాలో కుతస్థులగు ఆయుర్వేదపండితులగు మండిన కవిరాజునుండినాథ సేతు గారు కలకత్తా మొయిల లో సమ్యక్సరమునకువచ్చి బాబు మూలచందుగారి యింటిలో బసచేసిరి.

యావద్భారత ఆస్తికసభ.

28వ తేదీ దాక్షిణి. సి. ఘోష (కలకత్తా) గారి అధ్యక్షతకొంద-ఆస్తికసభ జరిగింది. ప్రావేశక సాహసీగారు స్వాగతములను బ్రహ్మసమాజమునున్న నడివిరి. ఇతర ప్రాంతీక క్రికే విజయము కలుగుచు, వ్యాపకమున కర్మమును ఆస్తికసభ కన్నక అనుకుంటున్న అధ్యక్షుడు నడివేళ. సీమా ప్రభువు సభించుచుండు చున్నగు తీర్మానములు చేయబడెను.

నెల్లూరు మునిషివర్ 30వ తేదీ సానయిటి:— నై సానయిటివారు 1920 వ. జనవరి నెల 2 తేదీరాత్రి ఘంట 9-30 కు. కోలాచలం క్రిందవాసరావు గారిచే రదియింపబడిన ఏకాదశి మహాత్మ్యమును దుర్భాగంధ శాటకమును జనవరి 4 తేదీ ధర్మ వరం శృంగేరివాద్యులవారిచే రదియింపబడిన సారంగధర శాటకమును శ్రీ కెంకటగిరి రాజాగారి హైస్కూలు చాలలో కదర్చింపబడును.

బహుమానోత్సవము:—అయలపురంకొలూకా పేరు దువోహు బాలికాపాఠశాలముకల్ల “చతుర్థ బహుమానోత్సవము” ఈనెల 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము దో. న. వెట్టి ప్రా స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు గంటి రెడ్డియ్య ఎం. ఏ. యల్. టి. ఆధికార్యులొంద జరుపబడింది.

ఒక సవరణ.

మేస్తులు కావలెను

అని మే మిదివరలో ఈ పత్రికములముగా 20, 22, 24 తేదీలయందు ప్రచురించియున్నాము. వానికి జీతము రూప 15 లు మొదలు రూప 25 ల వరకు ఇవ్వబడు నని ప్రచురించుటకు బహులు రూప 15 లు మొదలు రూప 20 ల వరకు ఇవ్వ బడునని పొరబాటున వేయబడినది. ఈ పత్రిక పాఠక మహాశయులు దీనిని తిరిగింప ప్రార్థితులు.

B. SREENIVASA BALIGA
B. A., A.C.E
Local Fund Assitant Engineer
P. O. Narasapur.

సీమ మోహనవల్లి చీరలు

16 మూరల పొడుగు 2 1/2 మూరల వెడల్పు.
వీరినెల రు 7-8-0; చీర 1 కి పొట్టు ఖర్చు 0.8-0.
సాగనైన కొంగును విగ్రహున నేయబడిన అం చును గలిగి మిక్కిలి అందముగ నుండును. శాగింకమును, సాగమును గలిగిన ఈ మోహ నవల్లి చీర మెటువలెనో వేయబడినది. స్త్రీ లకు మిక్కిలి ఆకర్షణమును సంతోషమును గలిగించునది ఈ మోహనవల్లి చీరయే. చాలావరు గ్యారంటీ ఒకకర్యాము 2 చీరలు తీయవారికి పొట్టు ఖర్చులు ఇవ్వం.
విలాసం:— కే. ఏ. సామి అందుకో, జలియనాపా, మింబుట్టిలు, మింబుట్టింగుపొట్టు, మద్రాస్.

(5-వ పేజీ తరువాయి)

సభ్యభావముతోడ నుండి సంబంధము గలిగి యుండెన మని యెల్లయును గ్రహించవలెను.

మంజూలు సిద్ధి.

ఈ తేజవిమయము రాజ్యాంగ సంస్కరణము లకంటె నెక్కుడుగ ప్రజల మానసముల నాకర్షించుచున్నది. జనులు చేసిన దుష్కార్యములు ప్రకటింపబడెను. కాన అధికారము చేసిన అకార్యములంత సంపూర్ణముగ ప్రకటింపబడునా లేదు. అచ్చటి రాజపోకలు విషేషించబడెను. నిందితులు వ్యాయవాదుల మందుకొనుటకు వీలు లేకపోయినది. నైతిక కాననము ప్రయోగింపబడెను. తుదకు మరొకసంఘ మేర్పరువబడినది. ఈ సంఘము నె యుట లభించిన సాక్ష్యము బట్టి ఆసమయమున మంజూలు పాత కర్మ కహారములన్నియు బాగుగ తెలియగలవు. ఆదేశపాలనపు అనాగరికత తెల్లడియైనది. అం దులకు దేశమందంతటను ఆగ్రహము జనించినది. పరిశీలన మిం కను ముగియవలెనను ఆ విషయమున నెట్టి అభిప్రాయమును తెల్లడించుటకువీలులేదు. అల్లనలజగినతరువాత నూడనైతికకాన నము నమలులోనుండు అన్యాయము నైసికాధికారములకును యొక్కతలు గల్గుచున్న వారిని సేకర్చుముగ భావింపరాదు. సంగ్రామవిషయమున ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేసినవారు నిష్పందితులగుట యో, ఇష్టానుసార పాత కాలలో నైతికాధికారము కొరతా దెబ్బల కీక్ష ను విధించుటయో, వట్టువడినవారి నుండుకొకపోవడము నిర్బం చుటయో, విమోచమునందే బాంబులకు వేయటయో, నీటి నప్పులతో లొంగించుటయో, మున్నగు విషయములు తేజమున తెల్లడలకు భయమును జనులచేసినవి. దయచూచి వర్తమాను సర మైకేలు ఓడ్యయోగారామాదివారిని తెలియచున్నది. ఇట్టి అకార్యములు నైతికకానన పాలనమున నైనక ఆంగ్ల తేజమున జరుగజాలవు. భారత తేజ మున నిది జయమునుటకునప్రస్తుతపాలనావిధానములలో భూ ర్తిక తెలియగలదు. రాజులుల్లులయెడ గల ప్రాతిపదికలను తమ ఆధికారమునకే ప్రాతిపదికలు మని భారత ప్రభుత్వమువారు తలచిరి. అందుచే వారు తమ అధికారబలము నివిధముగ గన బరచిరి. వీరికార్యములవలన ప్రజలయందు ఆగ్రహవేగములు కలిగినవి. ఇందులములను రాజులుకాననములోని ఆక్షేపణయో కములు బాధ్యతావిధినిమీదగు భార్యనిర్వాహక వర్తమానారి చేతులయం దెట్లు వర్తించునో వేరెవెప్ప నవసరములేదు.

మరొక పా నంఘమువారి తీర్మానము తెలుసుకునో చెప్పజాలము. కాని, (1) కవికార్యములకు తగిన కరిహార మును, (2) తమ అధికారమును మిరిగర్చింపిన అధికారుల ఎల్ల రును వ్యాయస్థానములలో విచారించుటయును, (3) అధికార్య ము లిండుండు జరుగకుండగ కట్టుబాటుల నొనరించుటయును (4) భారతవైస్యమున కొరతాదెబ్బలను కొట్టుపర్చితిని మాన్ప వలెననియు, ప్రజలు కొరతుచున్నార. ఇందులకు మార్గము లేదే? ఇట్టి అల్లనల కదంచుటకు నీ విలు అధికారము నైతికల సహాయము పేక్షించవలయునేగాని, నైతికకాననమును ప్ర యోగింపరాదు. నీవిలుకొట్టలు తమ ధర్మములను నిర్వహింప వీలులేని స్థితిలోగాని నైతికకాననము నమలులోనికి తేరాదు. మంజూలు అల్లనలవలన రాజకీయనిధి భార్యనిర్వాహకవర్తము లో భారతీయులకుంట్టి విరోధియనుట సంఖ్యకు సమానముగ నైన నుండవలెనని స్పష్టమగు చున్నది.

మనోబాహుళ్యకాననముబట్టి మొదట ధర్మావక్తను కొరరాదు. పత్రికలు తమ పాత్రకర్తృత్వము దుర్వియోగము గావించెనని వ్యాయస్థానములలో దెబ్బలు అగువరకు ధరా వక్తనుడగురాదు. ఈవరణములమున యాఅప్తలోని తోవ ములు చాలవరకు తొలగగలవు.

తేజసంతకభారము భారతీయులు గూడ భరింప వలెను. భారతీయులు నైతిక నాశా నైతికానికర్యములలో వివిధ వేర్వేర్లైన బడతలను, భారతతేజమున సహాయము చేయుట కొకవిరోధియను నైస్యమును యొగ్గవలయుట రాజ ప్రతినిధిసభలో నొకరిల్లు ప్రతేకపెట్టబడును. భారతీయులలో న్యవృందసేవకు గూడ అట్టి కాననము నేల నిర్మించరాదు. నైతిక కాననములో భారతీయులకును, విరోధియనుటకుల విభేదమును తొలగింపవలెను. అయి నెన్నలందరికిని లభించు న స్థైర్యాన్ని సేవవలయును.

ఆఫికలో భారతీయులు

భారతతేజము సర్వతేజసమైక్యతనున కేర్పకొనబడు చుండ, స్వతంత్రపాలనాభోధితులు లగు నులన రాజ్యములలో

భారతీయులు కడగండ్ల పాలనచుండుట విచారకరము. ఇందు మూలమున నవసర కయివ్యయములు కలుగుచున్నవి. భవరణ స్పృహగారు తమకీదార భావముతో నీ నమస్కరణ కరిమగ్గరించెదగని తలంపబడుచున్నది. తూర్పు ఆఫ్రికాకు భారతీయు లికరాకుండగ విషేషింపవలయునని విరోధియను సంఘములు చేయుచున్న ప్రయత్నమునుగూర్చి ఆంధ్రాగ్రా గారు తిండివార్త పంపుచున్నార. ఈ వార్త యెల్లరకు విషాదముల కలిగించుచున్నది. ఈ సమయమున అచ్చటి మన తేజయులకు మనము కహారవశ, వారికప్తముల బాటకు భ ర్మము.

విద్య.

మనవిద్యావిధానము వృద్ధిచేయుట బాతీయాభివృద్ధి కవసరము. కాడ్డకు విమోచనకు వారు మన విద్యావిధానమును బాగుగ తెల్లడించి. ప్రాథమిక విద్య తేజావరములకు వర్తించుటలేదని వారు నిదర్శకగ్రూప్యముగ నిరూపించిరి. యీ వర్తమాన కర్మసాయము ఇంజనీరింగు వర్తమానమును గూడానికి సమర్థులగువానిగ నొనర్చుటకు మన కాననభోలు ప్రయత్నిం తలచి యున్నది.

ఆఫికలో వృద్ధి.

తేజ భార్యయు దుర్భాగముగ నున్నది. యువకులకు నీ కనోపాధి లభించుకర్మము తలంపబడును, తేజమున కవసరము గు నవ్వుపు లీతేజములోనే తయారు గాకపోవుటయు యందు లకు కారణములు విద్య, కర్మకములు, స్థానికస్వప్రపాలనము, కర్మసాయము, ననకారము, ఎక్సైజుమున్నగు విషయము లు ప్రబావకములు గావించబడుచున్నవి. ప్రజల ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు సంబంధించిన విషయము లిదియే! మనకార్య భారముగూడ అందుచే ద్విగుణీకృత మగు చు న్నుది. మనము పాలనావిషయమున నియోజక వర్తమును విద్యారంత లుగ నొనరింపవలసి యున్నది. ప్రజాస్వామ్య తోవములను తొలగించవలసి యున్నది. వివిధకర్మముల అవర్తములకును లేవము లేకపోవచ్చును. కాని వారవలంబించు మార్గములలో వ్యత్యాసము కలదు. వ్యాపకమగు అభివృద్ధియే మన యు ద్దేశము.

ఆంగ్లదేశీయులకు భారతతేజముగూర్చి యేమియు తెలియ వని వివిధరాయభారములవారము గ్రహించిరి. ఈ తోవమును తొలగించుటకు మనము ప్రయత్నింపవలెను. భావిస్థితియందు నాకుమిగుల ఆశకలదు. రాబోవుకాలిత కర్మములలో సంపూ ర్ణరాష్ట్రీక స్వాతంత్ర్యము మనకు లభించునని నాకు నమ్మ కము కలదు. ఇదివర నివర్తనములలో సంపూర్ణ భాగ్యతా యంత ప్రభుత్వము మనకు లభింపకపోదని తోచుచున్నది. స్త్రీ సార్యభోముని ప్రకటనకు మన కెల్లరకు సంబోధురమును ఇప్పటినుండి భారతతేజము పాలితతేజముగాక, ఇతరతేజముల తోడి సమాన ప్రతికర్తలకు తేజముగ నుండునని తలాయు చున్నాను. సర్వేశ్వర డీ మహాయజ్ఞము విజయమున మనకు తోడ్పడుగాక!

వార్షికోత్సవము:—నై హారాష్ట్రములోని నూర్యా ఆంధ్రవిజ్ఞాన కళాశాస గ్రంథాలయ ద్వితియవార్షికోత్సవమును స్వామియో యూనివర్సిటీ యాంధ్రభాషాపాఠశాలములకు రాయ ప్రాణ ముబ్బారావు గారి యాధిపత్యముక్రింద 1829 ఫస్ట్ బహు తక 29, 29 తేదీలయ అనగా తువ్వకు 10, 11 లకు నరి యైన 1, 2 తేదీలయందు జరగ నిశ్చయించిరి. ప్రతినిధులకు భోజనయోగ్యములు చేయబడును.—ప్రవాద వేంకటప్పయ్యుడు కార్యదర్శి.

ప్రాధికారము మూర్తి రాజాగారి ప్రాణ:—ప్రాధికార ముగపాటి వేణుగోపాలమూర్తి రాజాగారు నెల్లూరునకు ఈ నెల 25 వ తారీఖన విచ్చేకివారు. ప్రాధికారమునందు దర్శించుటకై పురజనులందరను గుంపులుగుంపులు గా వచ్చిరి. స్వాగత మొసంగిరి. ప్రాధికారము గాన పాటపాఠమును చాటు వరకును కవితాశృంగములు మిమ్ముచుట్టెను. మెస్సేజి కవివర్తక మత్స్యకర్మముగా గావించిరి. బ్యాంకు మేజులతో నూర గింపుచేసిరి.

బల్లారి సరసవిద్యోగిని సభ:—వీరు 1919 డిసం బరు 31 తేదీ బుధవారం సాయంత్రం ఇవివర కర్మవే ప్రస ర్పించబడని అవస్థలో అంతిమకర్మము 1920-21 నవంబర్ 2 వ తేదీ వైకుంఠయోగాదశ కు కవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రహ్లా దశాటకములకు ఇతర పాటకములలో ముఖ్యమైన రంగము లను అర్చియియనువిధిగా నుండు గోర్ పోయనను ప్రస ర్పించురు.

(Continued on page 14.)

the future I cannot say. But let us bear in mind that western democracy has not proved a panacea for all ills; it has not yet solved the problems which surround us. Europe is torn asunder by the conflict between labour and capital, and the proletariat is raising its head against the rule of the classes. It may be that when we get the power to mould our institutions we shall evolve a system of Government which will blend all that is best in the east and the west. Meanwhile, let us beware of the errors of the west and at the same time cast out the evil customs and traditions which have clung to us. We must aim at an India where all are free and have the fullest opportunities of development; where women have ceased to be in bondage, and the rigours of the caste system have disappeared; where there are no privileged classes or communities; where education is free and open to all; where the capitalist and the landlord do not oppress the labourer and the raiyat; where labour is respected and well paid and poverty, the nightmare of the present generation, is a thing of the past. Life will then be worth living in this country, it will be inspired by joy and hope, and the terrible misery we see around us will become a bad dream which has faded away from our memory, in our awakening to welcome the morning sun.

But that day is yet distant. We have still a difficult path, full of obstacles and pitfalls, before us. Let us march ahead with truth for our guide and courage our watchword and before long we shall reach the promised land.

VANLE MATARAM.

World's News.

REUTERS AGENCY.

England

The Disorders Enquiry.

Mr. Montagu Replies to a Question.

LONDON, December 23.

In the House of Commons, replying to Mr. Swan, Mr. Montagu confirmed that the Hunter Commission had been boycotted by the Indian National Congress, but said it was not the case that the authorities had refused to allow persons in gaol to give evidence. On the contrary, the authorities had offered facilities for this evidence, but the Congress demanded the unconditional release of these persons on security during the inquiry which had been boycotted because their demand had not been granted.

The Silver Market.

LONDON, December 24.

Messrs. Montagu's report says the demand for gold has again been keen, mainly in India. The Silver market is fairly well supplied, and there is still good inquiry from Shanghai and Hongkong. Notwithstanding the demand for gold, China continues to be fed with silver dollars from America.

France

French Finance.

Increased Taxes Anticipated.

LONDON, December 26.

PARIS.—A Bill embodying new fiscal arrangements will soon be submitted and it is anticipated that taxes will be increased by fifty per cent.

Peace Treaty.

Date of Final Ratification.

LONDON, December 26.

PARIS.—The German Government has addressed to German prisoners of war abroad a Christmas message declaring that the date for the final ratification of the Peace Treaty is close at hand.

Liquid Fuel Control.

French-British Co-Operation.

LONDON, December 26.

PARIS.—The Havas Agency states:—A note issued in Paris says that various arrangements with a view to the continuance of French-British co-operation regarding petroleum have been made by the French Liquid Fuel Controller and will now be presented to the Premiers of Britain and France for approval.

Mesopotamian Oil Wells.

M. Bismont, Director of French Foreign Office, has concluded his conversations with British Ministers on the subject of Turkey. One of the main objects of the visit was to discuss an agreement between the respective Governments as to the disposal of Mesopotamian oil wells. The French Government would welcome possession of part of the oil properties.

Italy

Italian Premier's Visits.

LONDON, December 26.

PARIS.—The Italian Premier intends to leave for London on January 2nd. He will afterwards proceed to Paris and Mr. Lloyd George for the coming Peace Conference.

Siberia

Bolshevik Advance in Siberia.

LONDON, December 25.

A message from Irkutsk says that Tomsk has been evacuated.

Nepal

Nepal's Marshal Honoured.

LONDON, December 24.

In recognition of his services in the Afghan War, Maharaja Bahadur, Marshal of Nepal has been created a Honorary General in the British Army.

Mesopotamia

Negotiations with Arab Government.

Question of Restoration of Order.

LONDON, December 28.

BASRA.—An official 'communique' says:—We occupied Abad Kamal on the 20th and we have since been in communication with representatives of the Arab Government from Aleppo and with the representatives of Ramadhan Shalah. The representatives of the Arab Government suggested that British troops should return to Dairezzor to restore order which cannot, in the existing circumstances, be otherwise secured.

The Representatives of Ramadhan Shalah made a similar application and in addition asked the General Officer Commanding to furnish him with funds to replace those looted by his friends and to enable him to establish law and order in Dairezzor. Both these requests were refused. The G. O. C. made it clear that British forces were originally sent to Dairezzor solely in the interests of order, and now that Ramadhan's action has produced anarchy, it is the duty of the Arab Government to restore order. At the same time the G. O. C. demanded the release of our prisoners and these have now reached Abu Kamal in safety. Thus the incident may be regarded as closed for the present so far as Mesopotamia is concerned.

Any further negotiations will take place in Europe between the interested parties. Arrivals from Dairezzor report that much damage has been done to the town by nomads from the desert and by bad characters from the town, who have looted and burned freely. A number of merchants have been killed and wounded. It will be long before Dairezzor resumes the prosperity which it had begun to acquire during the past year.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS]

Bombay Humanitarian League.

AMRITSAR, December 28.

Under the auspices of the Bombay Humanitarian League the All India Fourth Humanitarian Conference was held in Sirar Manasingh Theatre, Amritsar on Saturday morning under the distinguished presidency of Mr. Gandhi. Although the Conference was announced to be held at 10 o'clock the theatre was crowded to its utmost capacity by nine o'clock that many more thousands who came afterwards had to content themselves with only seeing Mr. Gandhi outside and listening to his improvised speech on humanitarianism. Every available space in the vast hall in balcony and the dais was occupied so that the theatre was literally packed from floor to ceiling including windows. There was a heavy rush of people who could not gain admittance. In the Hall itself there was such heavy crush that at one time even life appeared to be in danger. It was so especially after Mr. Gandhi entered the Hall when prolonged vociferous cheers and loud shouts of Mahatma Gandhi ki Jai were heard. Prominent among others present on the dais were Mrs. Besant, Lala Dunichand, Chairman of the Reception Committee, Chaganlal P. Natarati, Balamukunda Bhatia, Pandit Rajendra Misra and N. S. Ramaswamy Iyengar of Coimbatore and Pandit Guru Prasad. Lala Dunichand in welcoming the delegates and others said 'the virgin heart of Amritsar was not tainted with artificialities and conventions and it was grieved to find that circumstances did not afford it full opportunity to play the role of the host to the distinguished guests from all parts of the country. The humanitarian movement was based on pure sentiment but was bound to solve practically the many difficult problems that confronted economic India of to-day. Most important of these problems was supply of pure milk and ghee. They had plenty of these in remote and poor parts, but now-a-days those articles had rather come to be regarded as mere luxuries and beyond reach of all but well-to-do classes. If the brain of country was not engaged in finding out means to remedy this state the time was sure to come when these articles might entirely disappear from Indian diet. After deprecating wanton sacrifice of animal life to achieve imaginary spiritual benefits, which was a great blot on the civilisation of this country, the Chairman advised abolition of all kinds of animal sacrifice. In conclusion he handsomely acknowledged the valuable services rendered to the humanitarian cause by the President of the League by Mr. Horniman whose deportation was a severe loss to the movement. Balamukunda Bhatia proposed and Rajendra Misra seconded the election of Mr. Gandhi as President which was duly supported and carried amidst deafening acclamation and cries of Mahatma Gandhi ki Jai. After loyalty resolution was put from the chair and carried Mrs. Besant moved a resolution laying on record the splendid services to the cause of mercy rendered by Mr. Horniman, President of the Bombay Humanitarian League and looking forward to time when he will be able to rejoin his work in Humanitarian cause in this country. She asked them to pass a resolution in order to strengthen the hands of those trying to put down cruelty to animals in this country. Cruelty was not natural to Hindus and Indian people. It was done by some thoughtless people who did not realise the truth which they were doing. When they were torturing the animal world they were torturing Sri Krishna himself. Mr. Horniman had devoted himself to the service of the animal world and did magnificent services as President of the League. He loved the people of India and all living creatures in India and it would cheer him up in his far off home if they sent a message of love, gratitude and thankfulness for what he did with the hope that when he might be able to return among them he might again take up his work of mercy and prove that Englishman like Indian hated all cruelties and wickedness and was a lover of justice and mercy. Chaganlal

Prabavati in seconding said as a friend and co-worker of Mr. Horniman he knew him more than anybody else present there. Mr. Horniman was the champion of the cause of humanitarianism and rendered yeoman services during the influenza epidemic when thousands were daily falling victims to the dire epidemic. In his absence the humanitarian movement had suffered considerably, and it was therefore their duty to appeal to the Government to restore him soon to them. Venkataram, Bombay, supported the resolution which was carried unanimously. At this stage rush and noise among the gathering became greatest and as the audience seemed to become unmanageable Mr. Gandhi put the following resolution to vote which was carried:—That this Conference respectfully express its deep sense of indebtedness and obligation to their Holiness Shri Shankaracharya Swami, Maharajas and such other religious preceptors for their orders to their followers to disavow animal sacrifices in the holy names of religion as they are opposed to the true spirit of the Shastras; 2 to those Princes and Chiefs who have authoritatively prohibited animal sacrifices on religious occasion and appeals to those leaders who believe such sacrifices to be against the spirit of religion authoritatively to pass orders on their disciples and followers to abstain from such practices. Similarly resolutions endorsing various resolutions passed at previous session of the Conference were moved from the chair and carried unanimously. Before dissolving the Conference Mr. Gandhi said he could not conduct the proceedings when there was so much confusion and noise, and it would be cruel on his part to prolong the sitting in that state. He considered himself most unfortunate in that he could not address the conference at that stage, but he appealed to them if they had any regard for him to follow vegetarianism and to abstain from killing animals of any sort. The people of the Punjab he was told were flesh eaters, and it would be a happy day indeed to see them understand the value of vegetarianism. He also spoke of ahimsa in detail and the importance of preserving milk and dry cattle which were the wealth of the country. He then declared the conference dissolved. Mr. N. S. Ramaswamy Iyengar proposed a vote of thanks to Mr. Gandhi which was seconded by Chaganlal P. Natarati and carried with acclamation. Mr. Gandhi and Mrs. Besant were then garlanded after which a photo was taken of Mrs. Besant and office bearers.

National Congress at Amritsar.

Further Proceedings.

Attitude Towards Royal Proclamation & Reforms.

Difference of Opinion in the Congress Circles.

AMRITSAR, December 28.

As we generally expected there is considerable difference of opinion in the Congress circles as represented by the subjects committee where after all final decisions are taken in regard to the attitude to be adopted towards royal proclamation and reforms. Commencing business shortly after one o'clock the subjects committee has already spent four hours it is stated in deciding upon the resolution relative to the royal proclamation. The deliberations of the committee to-day are expected to be prolonging till about midnight.

Proposed Royal Visit Welcome.

The Reception Committee, it is understood, has framed a resolution tendering respectful thanks to His Majesty for the proclamation and welcoming the proposed visit of Prince of Wales. The discussion began with this resolution as a basis.

Mrs. Besant and Satyamurti Again.

Mrs. Besant, it is stated, expressed opinion that mere expression of grateful thanks was not sufficient and that it ought to go further and not only the congress express thanks but make a declaration about the reform act also. On the other hand Mr. Satyamurti, it is stated, moved amendment qualifying the expression of thanks by expression of regret at the absence of any mention in the proclamation about happenings in the Punjab and Punjab leaders. A lengthy and heated debate, it is said to have ensued resulting finally in the overthrow of Mrs. Besant's amendment. The bulk of the support from Bengal and Madras going to Mr. Satyamurti's amendment. Further discussion then ensued. In the course of which certain other leaders. It is said, to have pointed out that omissions should not be considered deliberate and as meaning want of sympathy. Mr. Tilak and his followers, it is stated, expressed disagreement with Madras proposal. Eventually it was agreed to leave the resolution unaltered and in the open Congress move it from the chair. This resolution will be the first on the agenda to-morrow.

Punjab Happenings.

Discussion is now proceeding in regard to resolutions about Punjab Happenings. It is not likely the resolution about Reform Act will be reached to-morrow. There is going to be much difference of opinion about this also. A majority in the subjects committee from Madras and Bengal, it was stated, intend pressing the view expressing disappointment and unsatisfaction at the provisions of the act.

AMRITSAR, December 28.

Kaviraj Sudhindranath Sen a well-known physician of Calcutta has arrived here by Calcutta mail and is guest of Babu Mool Chand.

Grateful Thanks to His Majesty.

Amritsar, December 28

It is understood the subjects committee of the Congress after discussion lasting four hours owing to difference of opinion as to the attitude to be adopted towards the Royal proclamation has eventually decided to accord grateful thanks of the Congress to His Majesty for the gracious message.

Disappointment About Royal Sympathy.

The clauses of the proclamation are still being discussed. Disappointment is felt at the omission of expression of Royal sympathy with the Punjab sufferers and resolution enumerating the points of omission is being pressed for approval.

Indian National Congress.

At Amritsar.

CONCLUDING PORTION OF

Pandit Moti-Lal Nehru's Presidential Address.

The Joint Committee of Parliament who, it was hoped, would improve the spirit of the Bill, took a narrow view of the scope and policy of the Bill as the Government of India desired them to do in their latest representations. They have no doubt endorsed cordially the policy of the eventual realisation of Responsible Self-Government in India, but they have denied that India is at present fit for it and they have declared that the announcement did not give any promise of even "the grant of partial responsibility" at present. They have also repudiated our demand for the application of the principle of self-determination. The Bill seeks to provide, according to the Joint Committee, the solution for the problem enunciated in the declaration of His Majesty's Government of the 20th August, 1917, which is described to be "to design the first stage in a measured progress towards Responsible Government." The nature and scope of this first stage, they say, have been misunderstood by the critics of the scheme. "Its critics," we are told, "that the announcement spoke of a substantial step in the direction of the gradual development of self-governing institutions, not of the partial introduction of Responsible Government, and it is this distinction, which justifies the method by which the Bill imposes responsibility both on Ministers to the Legislative Council and on the members of the Legislative Council to their constituents, for the results of that part of the administration which is transferred to their charge." The hesitation and the reserve, the suspicion and caution that have thus characterised their report, seriously impair the value of their final proposals, which otherwise could have been improved and liberalised by them without risk to the peace, safety or tranquillity of India. The extent to which this narrow spirit has pervaded their report is clearly indicated in its initial paragraphs. The Joint Committee, evidently under Lord Selborne's guidance, decided to expand the preamble to the Act so as to bring all the qualifying clauses and restrictive conditions of the 20th August announcement within its compass in order to give "equal value" to all the parts thereof. This expansion, however, has had one good effect, evidently due, as paragraph 7 of the report indicates, but does not admit, to the strong presentation of the Congress case by our deputation before the Committee. The preamble has substituted Parliament in place of the Indian and the British Government as the authority upon whom responsibility lies for the welfare and advancement of the Indian people. The Joint Committee have acted on the assumption that the Bill is only intended to give the Indian people an opportunity, "a generous opportunity"—whatever that may mean—"of learning the actual business of Government." Their constant anxiety has been to preserve as the essential feature of the Bill the guardianship of the peace and the responsibility for the duties of administration during this period in the hands of the Governor-General in Council. This has seriously affected the attempts which they have in other ways made to remove defects in the original scheme of the Bill. I shall refer only to a few examples in this connection.

GRAND COMMITTEES AND LEGISLATION BY ORDINANCE.

The plan proposed in the original Bill was to empower the Governor or Governor-General to certify what he deemed essential proposals of legislation or essential supplies and to get them enacted or passed through the machinery of an official block. This machinery was to consist of a Grand Committee in the provinces and of the Council of State in the Central Legislature. This plan was found so reactionary and objectionable that the Joint Committee rightly decided on finally abandoning it. This is a matter of some satisfaction to the Congress and its deputation who laid stress on the positively retrogressive character of this part of the scheme. Lord Meston had finally to acknowledge that the institution of Grand Committees would in fact, reduce in certain respects some of the existing powers of the present Provincial Councils. It was believed indeed, until the Joint Committee's Report was actually published, that the alternative machinery which would be set up for the purpose of securing emergency or essential legislation or supplies would be a somewhat extended variation of what the Congress actually proposed at the Special Session in Bombay in 1918, viz., that of making temporary Ordinances. The Moderate Deputation had however, expressed their willingness to support the original Grand Committee and the Council of State scheme. The London "Times" which made a forecast of the report before it was issued stated the position in the following terms:—

"The alternative in contemplation is to give a wider range to the power residing in the Governor-General in case of emergency, to make ordinances which have the force of law for a period of not more than six months. During this time, if permanence were deemed necessary the Bill would again come before the Provincial Legislature, and in the event of a second rejection the question would be referred to the Secretary of State, who would take the advice thereon of the Parliamentary Select Committee. This would mean much coming to London of Indian deputations to give evidence or influence opinion, and would operate in a sense against the principle, at the root of Self-Government, that Indian affairs should be decided as far as possible in India. But the politicians tell us that that principle cannot be too dogmatically applied so long as the Executive cannot occasion disregard the Legislature. It is desirable to see the detail of the plan before definite opinions are formed as to its merits compared with the Grand Committee method. But this at least, may be said: wherever in the British Dominions

the Executive is in a permanent minority in the legislature, essential laws are secured through ordinance-making powers, and the final decision as to their permanence rests with His Majesty's Government in London, usually through the agency of the Secretary of State for the Colonies."

In spite of such considerations, the Joint Committee finally decided to give power to the head of the Indian Executive to enact permanent laws, without even a definite prior sanction by the Secretary of State and subject only to his subsequent ratification or disallowance. The final proposals in this behalf that have now received Parliamentary assent are bound to cause disappointment over the whole country.

Fellow delegates, much as I appreciate the abandonment of the Grand Committee and of the original plan for the constitution of the Council of State, much as I value the passing away of the fictitious and unreal procedure therein involved, I cannot reconcile myself to the idea that a single individual, be he the wisest and most responsible man on earth, should be invested even in an emergency with the power to enact laws affecting a fifth of the human race. We have had only too bitter an experience of the truth, which Lord Morley has crystallised in one of his aphorisms, that "Public Safety, Social Order and similar phrases easily become but fair names for a Reign of Terror." I do not ignore the fact that assurances were given by Mr. Montagu in the House of Commons and recommendations have been made by the Joint Committee that the exercise of this power by the Governor or Governor-General would be subject to the scrutiny both of the Secretary of State and of a Standing Committee of the House of Commons. I am aware that Mr. Montagu has stated that all important cases would be brought up before the House by the Indian Secretary and would be made, whenever he deemed it needful, matter of debate or resolution by the House. But we know what all such invitations for the voluntary interest of Parliament amount to. There is no statutory guarantee that only the Parliament or the House of Commons—not the Minister of the Crown, who is usually and necessarily the mouthpiece of the Governor-General—shall during the transition period, sanction laws which the Indian Legislature may have wrongly refused to enact. Unless this is provided, the risk of the abuse of what are called reserved powers will remain very real. It has also been argued that the very magnitude of the powers thus lodged in the hands of the Governors and Governor-General would operate as a check against their frequent exercise, and it is also contended that the tension that may be produced by its abuse may develop situations which would result in its disuse or abolition. If the power thus given is not to be exercised or if its exercise will lead to its abolition, there is no necessity whatever to provide for it. However this may be, so far as our present situation goes, our experience of the Government of India's responsibility or responsiveness to public opinion is most disheartening. Verbal assurances by well-meaning politicians have not availed against the wilful misapplication of existing powers, nor have understandings and conventions availed us against the determination of obstinate bureaucrats to over-ride them. Weapons of repression which had been in disuse and had rusted for a century have been taken out of their ancient armoury and employed with a rigour of which the Punjab has borne the brunt. Coercive powers intended for War purposes have been deliberately perverted for suppressing normal and legitimate political activity or agitation. We have known how even resolutions of the House of Commons have been treated as inconsequential "ipse dixit" of a far-off assembly. It is indeed surprising that with his intimate knowledge of the past record of the Indian Government, Mr. Montagu should have seriously contended that the statutory protection of Parliament on most important matters should be left to understandings, especially when some other matters of less consequence have been made to depend for their validity or their continuance on a vote of either House of Parliament under this very Act. It was possible in 1913 for a reactionary House of Lords to protect the interests of the bureaucracy and veto the over-due reform of providing the United Provinces with an Executive Council. Even a most liberal House of Commons may find it very difficult, except with the consent of the Indian Secretary, to veto as of right under the present statute an obnoxious repressive measure which the Indian Executive may have carried over the heads of the representative legislative authority in the land.

POWERS OF GOVERNORS AND THE GOVERNOR-GENERAL.

The sum total of the reserved powers in the hands of the Government or Governor-General in respect of legislation is indeed enormous. In the first place, he has the usual power of vetoing a law passed by the legislature. He has also another power given to him under the new Reform Act to stop the progress of a Bill in the Legislature and even prevent the discussion of the whole or any part of a Bill, if he thinks that it effects the safety or tranquillity of any part of a province. And then, in addition to all this, he has the power to enact affirmatively, over-riding the opposition of the Legislature, any law on the same ground subject to the subsequent sanction of the Secretary of State. We are deeply grateful to Colonel Wedgwood and Mr. Ben Spoor and other British friends, who put forward the Congress case before the House of Commons, in this and in other respects. The amendment proposed by Colonel Wedgwood, to permit at least a free discussion of Bills and motions in all cases by the legislature concerned, was opposed by

Mr. Montagu and rejected by the House. In this case we have only to trust to the extra good sense and statesmanship of the new race of Governors who are promised and to the increased interest in Indian affairs which the House of Commons is expected to evince in future.

THE BUDGET.

If the powers of the Governors and the Governor-General in legislation are so wide and unrestricted, their powers in regard to the Budget appear to me on close examination nearly as wide and far-reaching. The decision of the Joint Committee to reject the scheme of separate purses in the provinces is no doubt a just and correct one, based on the practical unworkability and unsoundness of the proposals made, but I cannot say that the alternative procedure they have now settled with approval of Parliament is in any way consistent with the existence of a really effective budget right in the Legislative Council. The operative part of the new scheme is as follows:—

"They advise that, if the Governor in the course of preparing either his first or any subsequent budget finds that there is likely to be a serious or protracted difference of opinion between the Executive Council and his ministers on this subject, he should be empowered at once to make an allocation of revenue and balance between the reserved and transferred subjects, which would continue for at least the whole life of the existing Legislative Council."

It will be remembered that it is the power not to "direct" but to influence and eventually to control the policy of reserved subjects, through the Budget, that was all along demanded by us and was believed to have been conceded by the Reform Scheme. In this matter there existed no difference of opinion whatever between the several sections of progressive Indians. In the Bombay Moderate's memorandum this was the position expected to result from the Budget proposals in the original Reform Scheme. The Government of India were alarmed at this possibility and in consequence propounded their separate purses scheme which has now been abandoned. It was at this time that Sir Sankaran Nair wrote his masterly dissenting minutes for which, and for the courageous attitude he took up on the Punjab question, the country will ever remain grateful. In the course of one of these minutes he accurately described the popular attitude towards the Budget proposals in the following words:—

"Notwithstanding much that could be said against the Reforms Report Scheme, a number of critics rallied to its support for the reasons among others, that it provided for a unified budget and for its being voted by the Legislature. The control by the legislature must in any event be regarded as indispensable if the Reforms are to be worth anything in the eye of even the supporters of the scheme."

It is exactly this right and power in respect of reserved subjects that the Joint Committee have definitely negated. They say:—

"The budget should not be capable of being used as a means for enabling ministers or a majority of the Legislative Council to direct the policy of reserved subjects; but on the other hand the Executive Council should be helpful to ministers in their desire to develop the departments entrusted to their care."

Thus, not only can the Governor settle the Budget of a province for three years if he anticipates trouble, not only can he prevent the minister or the legislature from making any attempt to direct the policy of reserved subjects, even if they involve extra expenditure or taxation, but in regard to all financial matters the authority of the Governor or Governor-General has been made by the Committee as complete and unfettered as it might be. Their report says: "The Committee desire it to be made perfectly clear that this power is real and that its exercise should not be regarded as unusual or arbitrary."

SOME IMPROVEMENTS

It must in fairness be admitted that the scheme has been improved in several directions by the Joint Committee. Of these improvements the addition of two more Indian members to the Viceroy's Executive Council is an appreciable one.

I would also draw special attention to the recommendations which relate to the revision of the existing Land Revenue assessments and policy in India. The declaration of policy by the Joint Committee on this score and vexed question in the following words will, I sincerely hope, soon lead to some appreciable alleviation of the arbitrary and so often unbearable burdens which the present system imposes on the poverty-stricken Indian ryot:

"The Committee are impressed by the objections raised by many witnesses to the manner in which certain classes of taxation can be laid upon the people of India by executive action without, in some cases, any statutory limitation of rates and, in other cases, any adequate prescription by statute of the methods of assessment. They consider that the imposition of new burdens should be gradually brought more within the purview of the legislature."

DIVISION OF FUNCTIONS.

I do not propose to weary you by going through the lists of reserved and transferred subjects as finally settled by the Joint Committee, which we may presume will be incorporated in the regulations soon to be laid before Parliament under the new Act. I am convinced that the Congress was fully justified in pressing on Parliament the demand of the country for immediate full provincial autonomy, and that would have failed in its duty if it had refrained from so doing. But as dyarchy has come to stay in our Provincial Governments, until we are able to supersede it by full provincial autonomy, I may just as well refer to two subjects, in which the so-called transference of increased power has been hailed in some quarters as a great concession in itself. Thanks to the report of the Featham Committee and the dissenting minute of Sir Sankaran Nair, the Government of India's retrogressive proposals about Education and Industry have been vetoed. But in spite of this the amount of popular initiative or control in either of these departments is not in the result so very great as might be supposed. Education, for instance, is a transferred subject, but it is subject to the condition that all new universities, the old universities of Benares and Calcutta, Chiefs' Colleges, and European Schools, Secondary Education in Bengal, and the Central Scientific and Industrial Research Institutes, are not to be transferred. All this constitutes a diminution in the area of control of a subject admitted to be eminently fit for transference to ministerial responsibility and popular control. Again

that part of educational administration which would involve the duties of compulsion and taxation viz. free primary education, is severely left to the minister to manage without the slightest prospect of his hoping for financial relief from the reserved departments or their surpluses.

Similarly though agriculture is a transferred subject the benefit derivable from the transfer is substantially lessened by the fact that irrigation water storage as well as Land Revenue will be reserved. Again, the development of industries is to be a transferred subject, but factories and mines, railways shipping and navigation including waterways, ports and customs, currency and coinage, are to be reserved subjects. It must be the brains of all ordinary men to find what conceivable development of industries can exist without factories and the facilities provided by the departments not transferred.

FISCAL AUTONOMY.

A connected subject with that of industries, on which some of us are prone to over-rate the concession made, is what is claimed to be the partial grant of fiscal autonomy. Fiscal autonomy in its strict sense has reference to the tariff and customs arrangements by which the Government regulates the commerce of the country and also raises revenue out of the country's trade. It is in respect of this that we have long claimed our right to levy duties or impose restrictions in the interests of India's well-being and to be free from the dictation of the Imperial Governments too often made in the interests of British capital and commerce. Whether any thing approaching this right is likely to be secured by the recommendations of the Joint Committee has to be judged by the following passage of their report:—

"Nothing is more likely to endanger the good relations between India and Great Britain than a belief that India's fiscal policy is dictated from Whitehall in the interests of the trade of Great Britain. That such a belief exists at the moment there can be no doubt. That there ought to be no room for it in the future is equally clear. In the opinion of the Committee, therefore, the Secretary of State should as far as possible avoid interference on this subject when the Government of India and its Legislature are in agreement, and they think that his intervention when it does take place, should be limited to safeguarding the international obligations of the Empire if any fiscal arrangements within the Empire to which His Majesty's Government is a party."

Anxious as I am to commend the just and generous spirit in which the Joint Committee have tried to solve this question, I am unable to regard their recommendation as anything more than a pious hope. It is clear that unless until we get Responsible Government real fiscal autonomy cannot exist.

PERIODICAL PARLIAMENTARY ENQUIRY.

The Congress demand for the realisation of Responsible Government within a definite time-limit was not accorded to when the Montagu-Chelmsford Scheme was framed, and in its place there was provided a series of enquiries at the end of 5 and 10 years, respectively, for the further transference of provincial subjects to popular control. Some of our countrymen welcomed these enquiries, because they looked like the old periodical Parliamentary enquiries into Indian affairs which the Congress had asked to be revived in its earlier years. They also hoped successfully to survive the test and investigation that would be made and, like Oliver Twist, to go forward again and ask for more. The injustice of submitting a nation's birthright to the jurisdiction and decisions of an outside body or Committee was, on the other hand, deeply resented by many others, who felt that any such submission to jurisdiction and consequent acceptance of verdict would be essentially wrong and unworthy of the self-respect of Indians. India's national self-realisation became so evident and overwhelming during the anti-Rowlatt Bill agitation that the Government of India was greatly alarmed and instructed Lord Meston to ask for the withdrawal of the promise of the 5 year revisions. Lord Meston fixed the period for the next revision at the minimum of ten years, and it is a matter for disappointment that the Joint Committee have accepted this view. They have omitted the clause in the Bill relating to the 5 year revision and have provided only for an enquiry after ten years. I do not attach much importance to these periodical examinations, so wounding to our self-respect and so susceptible of being used by the bureaucracy for its own purposes. But the fixing of the ten year limit is significant as showing the temper of those who finally shaped the scheme.

CENTRAL GOVERNMENT.

Perhaps the most serious omission in the Act, as finally passed by both Houses, is that it fails to provide for any transference of administrative or political powers to the representatives of the people in the Central Government. Except for the addition of two Indian members to the Viceroy's Executive Council and an expansion of the Central Legislature into chambers with a preponderance of elected members, the powers and functions of the Governor-General in Council in all matters are maintained as effectively as they have been till now. Even on the narrow principles laid down by the Joint Committee, there existed no ground to withhold the grant of some powers to the Central Legislature in respect of the Budget and in some spheres of administration. It is remarkable and significant too that their report has neither endorsed nor rejected any of the untenable grounds on which the Government of India repeatedly urged that the Central Government should be left entirely untouched. Nor have they dealt with the repeated demand pressed before them by nearly all the Indian deputations that the element of responsibility, the keystone of the new fabric, should be introduced in the Central Government also if the scheme is to have a fair trial.

WOMAN SUFFRAGE.

A feature of the Act which has disappointed me much is the failure to do justice to the political rights of Indian women. I had hoped that Parliament would profit by the lesson of the woman suffrage agitation in England, but they have repeated the mistake of the Franchise Committee. The justice of the claim was recognised and the finest of arguments were advanced in favour of delay. I trust that Indian men will come to the rescue of their sisters and hasten the day of their enfranchisement.

THE ENFRANCHISEMENT OF LABOUR AND THE MASSES.

Another unsatisfactory feature of the Act is the attitude shown towards the enfranchisement of the masses and the wage-earning classes. The Joint Committee

have limited the total number of people enfranchised to about 1.5 per cent. of the population. Mr. Montagu welcomed trade unionism in India but added that industrial labour had as yet attained a very small development. He did not choose to tell us how India's industrial development has been obstructed by the British Indian Government. Nor did he refer to the 80 per cent. of our people who depend on agriculture. To the "kisan" delegates, present here I am glad to see in their hundreds, who represent the great agricultural proletariat of this country, and to the labour delegates, this Congress owes a special duty. We have to see to their enfranchisement and to the improvement of their hard conditions of life.

These, fellow delegates, are the reforms which have been granted to us. There is little reason for us to be enthusiastic over them, but we must take them for what they are worth. We shall not lag behind others in extracting all the good there is in them, but we are not prepared to surrender our demand in consideration for the enforced schooling and perniciolous examinations provided for us. We cannot and we will not rest content till we gain the full measure of that demand.

COMMISSIONS IN THE ARMY AND NAVY.

But what would reforms, however substantial, avail us if they are confined to the civil administration of the country. The most perfect machinery of Self Government cannot endure for a day if it does not rest on the solid foundation of self defence. The most generous Parliamentary grant of full Responsible Government cannot subsist without the corresponding grant to us of the power to defend ourselves of the right to bear arms in defence of our motherland, of the right to possess our own army and navy, manned, officered and controlled by our own countrymen. Theories of a world peace, of a League of Nations and the rights of small nationalities, are all attractive in their way, though they seem now to recede further away than ever from practical realisation. But they cannot justify the continued emasculation of an ancient nation which her political subjection has brought upon her. Notwithstanding the activity displayed in the starting of political reforms, the delay and reluctance shown in the recognition and the grant of India's right to enlist her youth and manhood in the service of her army and navy, in the highest as in the lowest ranks, is indeed deplorable. We are all thankful in this connection to our distinguished fellow-countrymen, Sir Abbas Ali Baig and Sir K. G. Gupta, who have pointedly noticed this serious deficiency in the scheme for the speedy grant of Self Government to India. It is also gratifying to note that Mr. Montagu has shown a readier tendency to recognise the importance of urgent reform in this respect than he was disposed to show either in the Reform Report, or in the most disappointing steps that he has taken in regard to military and naval commissions for Indians. "We must not deny to India," he said in his concluding speech on the Bill in Parliament, "Self Government because she cannot take her proper share in her own defence and then deny Indians the opportunity of learning to defend themselves. These are problems of which Parliament assumes responsibility by the passage of this Bill." Will Parliament then, take immediate steps to fulfil this responsibility?

THE KHILAFAT QUESTION.

I now turn to a question of supreme importance to our Muhammadan brothers and for that reason of equal importance to all Indians. I mean the Khilafat question. It is impossible for one part of the nation to stand aloof while the other part is suffering from a serious grievance. This was clearly shown when the vast majority of non-Muslims made common cause with the Muslims and abstained from participating in the recent peace celebrations in India. No words of mine are necessary to emphasise the obvious duty of this Congress to give the question its best consideration.

The entry of Turkey in the war was a most momentous event from the Indian Muslim's point of view. They felt no inconsiderable misgiving about their attitude when they saw that an issue had arisen which seemed to involve a conflict between their loyalty to their King and country and duty to the religious head of the Islamic world. But these doubts were happily shortlived and the Indian Muhammadans cheerfully cast in their lot with the British Empire when the memorable announcement of the 2nd November 1914, was made by Lord Hardinge, securing to the Muhammadans complete immunity from any interference with their religious feelings. This announcement was followed by similar assurances from other British statesmen. Mr. Lloyd George in his famous speech of the 5th January, 1915, said, "Nor are we fighting to deprive Turkey of its capital or of the rich and renowned lands of Asia Minor and Thrace which are predominantly Turkish in race."

The war has ended in complete victory for the allied arms, Muslim India, nay United India, demands that full effect be given to these assurances.

Apart from the promises and pledges given to His Majesty's Muslim subjects they have the right to demand the application of the principles of self-determination to the component parts of the Turkish Empire in the same way as it has been applied to Poland and the Yugo-Slavs. What reason is there for a different treatment of Mesopotamia and Syria, where the population is almost entirely Muslim in faith, or of Palestine and Armenia, where Muslims are more numerous than the followers of any other religion?

As to who is the rightful "Khalifat-ul-Islam" it is unnecessary for me to enter into historical or religious considerations. Lord Robert Cecil has admitted in the House of Commons that "His Majesty's Government have never departed from the attitude that the question of Khilafat is one for Muslim opinion alone to decide." Muslim opinion has now decided it, in a manner which leaves no possible doubt, in favour of the Sultan of Turkey. With Arabia independent, with foreign powers governing Mesopotamia, Syria and Armenia, in the guise of mandates, with Palestine restored to the Jews, with the Greeks securely lodged in Smyrna and the hinterland, with Constantinople itself internationalised, what I ask is the position of the "Khalifat-ul-Islam"? Fellow delegates, it is a serious question demanding your most earnest attention.

INDIANS OVERSEAS.

It has been our unfortunate duty from year to year of late to discuss the questions affecting the status of our countrymen who, trusting to the protection that British citizenship should ensure to them, have gone to the different parts of the British Dominions in pursuit of trade or employment.

Among these South Africa has claimed the largest part of public attention. There, our countrymen have exhibited in the face of heavy odds, qualities of orderliness and constitutional resistance, endurance and pluck which make us feel proud as a nation. We had hoped that after the struggle they carried on for eight years involving great sacrifice and entailing imprisonment of thousands of innocent men, there would be honourable peace for them. But it was not to be. Their European rivals in trade have set up a vehement and virulent agitation against them which may end in disaster to them if we do not do our duty. Fortunately both the Government of India and the Secretary of State are on the alert. And we may hope that at the very least the new Act just passed by the South African Legislature will be repealed or so amended as not to diminish the rights existing at the time of the Smuts-Gandhi settlement. All India will anxiously await the results of Sir Benjamin Robertson's mission to South Africa. We may derive further consolation from the fact that our good friend Mr. C. F. Andrews is on his way to South Africa to assist our countrymen there. The Imperial Citizenship Association deserves our congratulations for arranging Mr. Andrews' visit, as you are aware Mr. Andrews was requested on his way to visit East Africa. His cable to Mr. Gandhi from East Africa is alarming and shows that the greed and prejudice of the European trader and speculator will make him compass the ruin of the Indian settlers in East Africa even by employing dishonest means. The history of East Africa is a history of peaceful development by our countrymen without the gun and the brandy bottle. The Indian trader who has gone to East Africa has been on the friendliest terms with the Africans and has raised their culture without making any boast of civilising them. It is a libel to say that our traders have brought about moral depravity. Let us hope that the Government of India will tell the anti-Indian agitators in unmistakable language that the rights of the Indians in East Africa are not to be interfered within any way whatsoever. In your name I assure our countrymen of our warm sympathy and support in their struggle to defeat this utterly unscrupulous and interested agitation.

Then there remains the question of indentured labour. We may congratulate the Government of India and ourselves that on this question there is no division of opinion. The system of indentured labour is gone for ever. I trust that Lord Chelmsford's assurance that the Fiji indentures will be cancelled in the beginning of the new year will be fulfilled and that an announcement to that effect will be made before the year is out. It would be wrong of me not to mention Sir George Barnes' name in this connection. These questions come under his department. And thanks to Mr. Andrews' exposure and Sir George Barnes' sympathetic attitude we shall soon see our countrymen in Fiji freed from the curse. The natural corollary to this must be the termination of Indian indentures in the other parts of the dominions also.

SWADESHI.

From matters which require political action I come to that which in its one aspect requires no political or legal action yet which is one that is fraught with the greatest consequences for good. I refer to Swadeshi. Mr. Gandhi has made this question his own. He would, if he could, revive the ancient industry of hand spinning and make the country self-supporting. Modern economists may doubt the success of the scheme in this age of machinery. But Mr. Gandhi's scheme is one in which there is no waste and if it becomes popular it bids fair to solve the problem of finding a subsidiary occupation to agriculture. Seventy three per cent of our population is agricultural. No agricultural population can exist without a supplementary industry. If our women were to take to hand-spinning and if hand-weaving became fashionable as before, without a big organisation and without a large outlay of money, we cannot only produce sufficient cloth for our wants but provide the peasantry with an auxiliary industry. I commend the scheme to the attention of the delegates.

OTHER SUBJECTS.

I have trespassed enough on your indulgence. Yet I have not touched many important problems which vitally affect the future of our country. I have not considered the question of education with which is bound up all hope of future progress, nor have I dealt with industries or the terrible poverty of the people. The Universities and the Industries Commissions have done good work in their respective spheres but true reform can only be effected when the full control of these departments is put in the hands of the representatives of the people who alone can understand and supply the needs of the country. Resolutions on these subjects will, I doubt not, be laid before you for your acceptance. They will be moved by eminent speakers far more competent to deal with their special subjects than I can presume to be.

MR. B. G. HORNIMAN.

But, by your leave, I shall say a few words about a friend of India who has suffered because of the love he bore to our country. This Congress needs no words of mine to inform it of the many and varied services which Mr. B. G. Horniman has rendered to our cause. We are a grateful nation and our friends are not so many that we can afford to forget or lose any of them. Mr. Horniman, as you are aware, was removed from a bed of sickness and without any respite made to leave the country. That is the way of the bureaucracy. Charges of a gross nature have been made against him in the House of Commons and elsewhere. They have been contradicted and proved to be false but there has been no withdrawal of them, nor has Mr. Horniman been permitted to return. In England he is devoting himself to our cause, but that is poor consolation for us who miss his wise counsel and his sturdy independence.

CONCLUSION.

Fellow delegates, I have had my say. It is for you now to deliberate on the many problems which await solution. Yours is a tremendous responsibility, India is entering upon a new phase of her existence and her future is in your keeping. It is for you to decide what is the best and the quickest way for us to reach our goal.

But what is our ultimate goal? We want freedom of thought, freedom of action, freedom to fashion our own destiny and build up an India suited to the genius of her people. We do not wish to make of India a cheap and slavish imitation of the west. We have so far sought to liberalise our Government on the western model. Whether that will satisfy us in.

(Continued on page 12.)

నుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1920 క్యాలండరు

జనవరి నెల 31 వ తారీఖులోపుగా మా మందులను నొకేసారిగ 6 రూలకు కొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా కొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము | పండ్లపాడి | మోహిని తైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0 | డబ్బి 1-కి 0-2-0 | సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, తైలము, పడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా తెల రూ. 0-10-0; డబ్బె 1-కి రూ. 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు చేయి.

అమృతాంజనం డి పో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఇంపీరియల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు

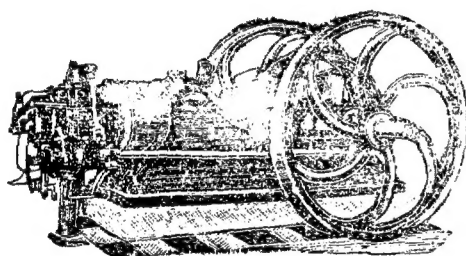
1949

వయం తక్కువ !

సహృదయ అధికము !

ఫలము ఎక్కువ !

(చక్రవర్తి కర్ణాట నవాబుల తయారు చేయబడినవి.)

క్రైండింగ్ మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్ని రకముల కంప్రెసు, కలర్ క్రైండింగ్ మిమనలు, సా బెంబిలు, బేలింగ్ (మెక్సికన్, సి లెండర్ మా నెలు, బెల్జింగ్, మిల్లులన్నీ ప్లాంట్ల మొదలగు ఇతర అన్ని రకముల మిమనలు మావద్ద తయారుగా యున్నవి.

P. G. Masker & Co.,
Engineers & Contractors,
Appollo Street, Fort, Bombay.

ఇప్పుడే ఫాంట్లకేవలము వచ్చినవి.

బాక్సులు రూ. 8-4-0	నెట్వర్క్ నెం. 210	రూ. 8-8-0
ఫ్యాన్ రూ. 6-4-0	డిజిల్ 205	2-8-0
వాటర్ మోటో 6-8-0	డిజిల్ 200	1-12-0

గిరి బ్రదర్స్, ప్రేమనగర్, ట్రైస్టికో, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు.

బృహత్ మంజుషాదిత్వాద

రక్తమును సుభ్రవరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.

1/2 పౌను సీసా రూ 0-12-0.

చంద్రప్రభ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ వనిచేయును. తులం 1-కి రూ 1-0-0.

వానవతే హము

దగ్గునగు మంచిమందు.

1/2 పౌను సీసా రూ 0-10-0.

వ్యవసాయములన్నియునాం గ్లయభాషలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మ సర్జికల్

వర్షా

ఆయుర్వేద యోషధముల శేషమువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

కావలెను

8 లేక 10 హార్సు వలపు సెకండు హ్యాండు

స్ట్రీము ఇంజను బాయిలరు.

బండి వెంటకట్టవలయు,

తోటకల్పాన హార్సు.

నెల్లూరు బయస్కోప్ తేయేటర్.

పెనాప్ట.

(1965)

పెనాప్ట అనుకన్య పోలీసువారిచే వట్టువదలని దొంగలకు పట్టించుటకుగా ప్రయత్నించిన పనులను చూచిన అత్యాశ్చర్యముగా నుండును.

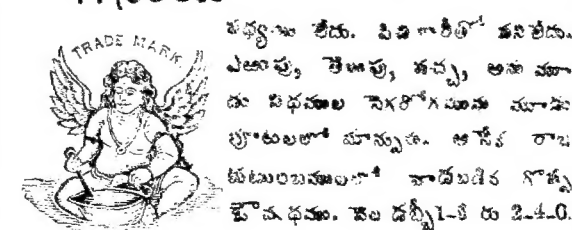
ఫిలిం 15000 అకుగుల పొడుగు గలది.

10 భాగములతో అంత్యమవును.

సాయం. 6-15 గంటకు, రాత్రి 9-30 గంటకు

మలయ చందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు ఉపయోగము.

పంచాంగము

కొండనంపత్తరము. శ్రీపాదవారిది. అనేక ధర్మశాస్త్రవిషయములు కలవు. తెల 1-కి 0-2-0. నాలుగు ప్రతులకు తక్కువ పంపబడవు.

(1251) గంధర్వశార్వసీ, రాజమండ్రి.

NATURAL. OIL PAINTINGS

AND

LIFE LIKE

Bromide Enlargements

SPECIALITY

AT

A. RATNA & CO.

157, Brodway, MADRAS.

TelePhone No. 620.

Post Box No. 116.

Telegraphic Address:

'RATNACO,' Madras.

649 నమకము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

సగలును, ఇతర వస్తువులను

వాషింగ్ యిచ్చిన తుచ్చుకొని వైశు ష్యలను.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, చైవాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

సగలు వాడ్యముగాను, పూచీతోడను సమయేన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుటకు వుంచబడును. తయారుచేసిన వాటిని అతిక్రమముగా అర్జరుమేరకు తయారుచేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్జరుచ్చి సగలు తయారుచేసుకొన్న వారికివాని మానవ్యకం తెలుసుకోవచ్చును.

గౌతా కంపెనీ,

6 రాటనబజారు చెన్నపట్టణము

ధరలు చాల తగ్గింపబడెను

ఎలెక్ట్రా వెంటెడు, గ్రాండు, గౌతా లీడర్ వాచీలు విమోచనములు చాల తక్కువ ధరలకు విక్రయించబడును.

24-12-19 మొదలు 31-12-19 వరకు

8 కోజులు మాత్రము కొన్నిటికి ధరలు 100-కి 10, 25, 30, 40 వంతున గూడ తగ్గింపబడెను.

మీకు మా అంకడికి వచ్చి మీకు మంచిలాభము కలుగును.

ఇదివర కీ రాజధానిలో నిట్టి సౌకర్య మెన్నడును చూపబడలేదు. కాన నీగొప్ప సదుపాయమును ముఖ్యముగా నుపయోగించు. శ్రీలంకాకారము. పురుషుల కావ్యకర.

Grand Reduction Sale

Gautha & Co.,

6, Rattan Bazaar, Madras.

Of Electa, West-End, Grand and Gautha Lever Watches, of different varieties and patterns at Specially reduced Prices.

8 Days Sale

from 24 to 31 Dec 1919.

Some Goods Sold 10, 25, 30, 40, per cent. Deduction on Prices marked according to the nature of Goods, since a large Consignment of fresh goods expected from factories.

You will be benefitted by GOING TO OUR SALE ROOMS.

Avail this Grand Opportunity. Ever Offered in this Presidency.

For Ladies a Jewel and for Gentlemen a necessity

నిరాశ చెంద నవసరములేదు

మా మకరధ్వజము

సేవింపవారికి శివుక క్రొత్తబలము కలుగును. ఏ సమయమునైనను ఎంతరహస్యమునైనను సేవించవచ్చును. ఇదియైన అపరాధముతో వాడిన అద్వితీయమైన గుణమునిచ్చును.

ఈ క్రొత్త ప్రాణబలమునకు సంకతులు మకరధ్వజము వాడుకలగు గలుగు అద్వితీయమైన విభక్తి తెలుపవలయు.

1 వీర కాలమునుండి యుద్ధమున కిష్టపడవచ్చును. ఇది శివుక కరుణ.

2 కుటుంబ బాధకమువారు తమకుమారులను పుట్టించునని మేలుగాంచిన మా మకరధ్వజమును ప్రత్యేక అపరాధముతో వ్యాధి ముద్రకమునకు వాడవలెను.

3 శ్రీలక్ష్మి (అంటగుండ్లము కలుగునట్టి నొప్పి, ఎర్రపు తెలుపు మున్నగు మునుపువ్యాధులు, గర్భప్రావణము మొదలగు) అన్ని విధములైన వ్యాధులకు దీనిని వాడవచ్చును. వ్యాధి నీడరుచ్చును మంచి బలమునిచ్చును. ప్రకటమైన తరువాతి భుజ్యముగా శ్రీలక్ష్మి నీడవలెను.

4 మకరధ్వజము అలెము, కివ్యాధికి తక్షణం నివారము గుణము నిచ్చును. కలుముడు మూత్రమును పోవుట, వివాహము, అరణ్యముల ఆరణ్యములు మూత్రములలో కలసి యుండు (ముగత) అను చక్కెర స్వభావముగల కన్నపు మొదలైనవాటిని ఒకవారములలోపల వుదర్చును.

5 మకరధ్వజము నెగరగమునకు వానిని అనుసరించి యుండు వ్యాధులకు రామభావముకంటెదీ. వీర కాలము నుండి యుద్ధమున కిష్టపడవచ్చును మేలు తెలిసిన అనుపాదముతో వాడిన అద్వితీయమైన గుణము కలుగును.

6 దీనిని వ్యాధిలేట్టివారు వాడిన దుష్టలమున పోగొట్టి, కుటుంబ పలుకులను నిచ్చును మనలితమునందు కుటుంబములలో చురుకును.

7 దీనిని సాధారణముగా కన్నున కిష్టపడవచ్చును, కన్ను ముగియును, వ్యాధినించి కుగు మృత్యును మల పోవును. వ్యాధిని దీనివలన అర్థమగుగా వుదర్చును.

8 మకరధ్వజము సామాన్యమునకు భవకంతులకు లగియును. పుట్టు చేయును. మా బొవధములను ఎట్టి చేయియును కలుగుచున్నా. వానియొక్క శ్రేష్ఠత్యమునకు వాడు ప్రాచీనము. ఈ ప్రకరణము (వాద బొవధము. సుసార మాబొవధమున వాడవలెను.

9 మకరధ్వజము (బంగారము కలిగినది) 1 కుటుంబములకు 40, 50 మో కాదులకు వెల రూ 5 సామాన్యమునకు 1 కుటుంబము వెల రూ 5, తపాలుభిరులు, పాక్షికము అప్పులు ప్రత్యేకము.

ఎడ్వర్డు సరసపరిల్లా

రక్తమును బాగుగా నుద్ధరణి, కండరములను, సరములను, ఎంకలను బలము నిచ్చును. నూతన రసాయనిక పద్ధతి ప్రకారముగా తయారుచేయ బడినది. చర్మవ్యాధులను, కీళ్లనొప్పులను, వాతరోగములను, మలబంధమును, పిత్త వ్యాధులను మరుపులను తొలగించును మిక్కిలి ఆశ్చర్యమైన రసాయనిక పద్ధతి ప్రకారము సరసపరిల్లాను బంగారముతో కలపబడినది. బుడ్డి 1 కి వెల రూ 2. పోస్టేజీ, ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కేడే ఒకబుడ్డిని తెప్పించి వాడవచ్చును.

ఎన్. బిశ్వాసు బ్రదర్సు, 231, అప్పర్ చిట్పూరు రోడ్డు, బాగుబజారు, కలకత్తా.

S. Biswas Brothers,

231 Upper Chitpur Road, Bgah Bazaar Calcutta.

మిక్కిలి వుష్ణ శక్తిమగు యిండియా జేజునందు మెరుకువలన వాతరోగములకు మన మాంధ్యము వలనకును జ్ఞానశక్తి హెచ్చుటకును కలకత్తాలోని సరస్వతి ముగ్ధులగులాడు చుండుటకును ప్రతిక్రియను కల్గిపురుషులను ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టర్డ్)

తలమెండుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి కామినియా మెరుకుటకు తగిన శక్తి లభింపజేయుచు కలుపు. ముంతును పోగొట్టును. కిరోవములకు పట్టు కంటె మెట్టదగము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. కని మెండు గుటనలను కండ్రుకు కలుగు మూలికమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయిలు తలనూ నెలన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలక్ష్మి మునుపు లకును తెచ్చుమందిరి మహాపరారము సేసరించినది.

శ్రీ. దీని సుపయోగించియూడును.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 రి. పి. చార్జీ 0-5-0 అనాము.

ముడుబుడ్డు 2-10-0 రి. పి. చార్జీ 0-12-0 అనాము.

సోల్ ఎంబ్లె: అంగ్లొయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 155, జుమ్మా మసీదు, బొంబాయి.

(D 126 W 100)

పావియా వెప్పిన్

అశ్వవ్యాధి ఇష్టము సామాన్యముగా ఎల్లవోట్లకు ప్రబలియున్నది. ఈ వ్యాధికి తగిన బొవధమే లేదని చెప్పబడియున్నది. అశ్వవ్యాధికి తగిన బొవధ మున్నదని మేము దృఢముగా చెప్పగలము. పావియా వెప్పిన్ అనునదియే తగిన బొవధము. ఇది వెప్పిన్ అను ననుభవమునండి తెలుగు చేయబడినది గనక ఇది శ్రేష్ఠమైన బొవధము. ఒక బుడ్డిని తెప్పించి దాని నిజమును మీరే కనుగొనవచ్చును. బుడ్డి 1-కి వెల రూ 2 8-0 రిపాక్షిఖర్చు ప్రత్యేకము.

నెక్కు

శ్రీ శ్రువులకు కలుగునట్టి నెగ మున్నగు వ్యాధులను ఒకవారములలోపల తిప్పక వుదర్చును. వీర కాలము నుండి ఈ వ్యాధిలేక బాధనొందు చున్నవారినేకులు గృహస్థులకు చెందియున్నాడు. ఈ వ్యాధిని మొదలకు వీరు ర్యుకొనకపోయిన దానివలన కలుగించుటకు గొప్పవ్యాధులు కలుగుచున్నవి. దీనిని ఎట్టికీ తొలగించును వాడవచ్చును. బుడ్డి 1 కి రూ 2 పోస్టేజీ రిపాక్షిఖర్చు ప్రత్యేకము.

జూబిలిపాడరు

ఇది తామరను 85 గంటలలో పూచీగా చేయుచును. రససంబంధమైట్టియు లేక అపరాధకమైట్టి మూలిక లిండుతో చేరుటలేదు. దీనిని వాడుకవలన నొప్పి యుండదు. సుఖముగానే యుండును. బుడ్డి 1 కి వెల 0-4-0 1 డజను బుడ్డవెల రూ 2-8-0 ప్యాకింగుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తామరతేనె

సకలమైన శ్రేష్ఠవ్యాధులకు మా మేలైన తామర తేనెను వాడును. శ్రేష్ఠవ్యాధిలే బాధనొందు లిద్దలకు ఇతర మందులు వాడుట కంటె దీనివారుట మంచిది. ఎడ తెగక చదువులకులకులకునట్టి చక్కెరము తామర తేనెను ఉదయము, సాయంత్రము పూటలందు వాడిన మాత్ర బాగుగా యుండును. ఈ మేలైన తేనెబుడ్డి ప్రతిగృహమునందు ఉండవలెను. మీరు నిజముగా నెంచియొత్తు మొదలైనవి ఇవ్వజుండిన అలస్యములేదు. తక్షణం ప్రాప్తి తెప్పించి వాడును. తమవారి నిరాశ చెందవలదు. మవద్ద ప్రాప్తి కొద్దిగానున్నది. 1 డ్రాముల వెల రూ 1 2 డ్రాముల వెల రూ 1-12-0. 4 డ్రాముల వెల రూ 3. తపాలా ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తైలములన్నిటికి రాణి

సమస్తకర్మములకు సాటిలేని బొవధము. కిష్టమైన వ్యాధులకు మా మకరధ్వజముతో కూడ వాడవలెను. బుడ్డి 1 కి. వెల రూ 2 రిపాక్షి ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మదనబిలాస

ప్రాణాధారమైన బలహీనమునకు ఆశ్చర్యమైన బొవధము. వీర్యదుర్బలమునకులను వ్యాధియునులను కలిగిన మరుపుల నివృత్తిమను తొలగించును. శ్రీలక్ష్మి ముఖ్యముగా ఇయ్యదగినది. ఇది తిప్పక గొడ్డుకనమును పోగొట్టును. ఒక నెలకు సరిపోవు బుడ్డి 1 కి వెల రూ 3. తపాలా ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

సర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 888
జ్యోతిషాచార్య వచ్చువారు సంవత్సరములో పోవుదరు.
గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందు ఉండవలసిన ముఖ్యమగు ఔషధము. 'అంబు' మూలమున, జీవితమునకులకు సాక్షాత్కారముచేయును. ఎన్ని విధములైనను మందు గుణములును, తేలునకు మూత్రము కాక ఎంకలకు తక్కు, పాము, జడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుకరణ గించును. వెల పాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్టేజీ 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్ వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ కలుపు సుసారి 2 ప్యాకెట్లు కిక్కించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వం కర్తవ్యము 100% 25 భూపాయలు కమిషన్ నియ్యవలెను. ఉరుగామా:— ధన లక్ష్మి 30 పెని, 1 కి వెల కుకీమెట్టి, కిక్కి, పాకారులకు పోస్టేజీ, మదర న

ఇచ్చుడిగా నుపయోగించున దా! పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసపరిల్లా

అపరిమితమైన రక్తములను జనించు వాడ్యములకు కీడిముకుంటి నుండు. మరుపులను, మచ్చలను, గండములను పుండ్లను, ప్రార సెప్పులను అన్ని విధములనలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తి వంతమైన రక్తము ప్రకారం

వనోషధి సారసపరిల్లా నుగ మిచ్చుట నిస్సంశయము, నూతనమైన మధ్యమచ్చును అన్ని విధములైన బొవధములను పోగొట్టును. కీడిముకుంటి పొవధములను, మలబద్ధకమును కాల్చగొంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును స్వచ్ఛమచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగజేయును. 15 రోజులకు మర ముకుంటి కి పోవు బుడ్డిగా అర్చుచును.

పొమ్మెటరు.— పి. డి. సావంత్, 144, చననవాడి, సెండినోంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Faneawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

పాశ్యపు వేంకటాచలపట్టిపులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

- 1. ఎడ్వర్డు సరసము:— బుడ్డివలకుల క్షేమకొనుటకు ఈ ఎడ్వర్డు సరసములను కిరోవలెయు వాడు. ఒక యొక ఎడ్వర్డు సరసములను సీసా కిరమియద్ద నుండేదని క్షేమకు శర్యోత్తమమైన సిద్ధావధము కేరొకటి లేదని తామ సంవత్సరముగ బల్కునలరు. నిజజ్వరము, మూడక గాల్గన జ్వరములు, సన్ని పాతము మొదలగునవి తప్పక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇవ్వం. (594-801)
- 2. క్రినివాసతైలం:— క్షేమగడ్డలకును, నందుల నొప్పి పోవుటకును మంచియె. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇవ్వం.
- 3. వైశ్యానాసము:— దీనిని సేవించినకట్టి నుండియే మూత్రమును కట్టిక (కలరా) వాంతిలేదీ, కీసభేది, అశ్వ భేదిగా గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇవ్వం.
- 4. బాలకుభోదము:— లిద్దలకు బలరాగి; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అశిర లేని, కృశ్యము, కడుపుబ్బియుండుట, అకలితేమందుట మొదలగునవి గుణమందు లిద్దలు పుష్టిగలవారగును. సీసా 1-కి 0-12-0 5-కి 1 ఇవ్వం.
- 5. లోకామకుభార కస్తూరిమృతము:— లిద్దలకు కడుపు ముడినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమగుణ కారి. మందము, జడికము, పగ్గు, అశ్వము, కీరివాతం, పార్శ్వవాయము, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకననేక రోగములను గుణమునకును.

250 మృతము గల సీసా	0-4-0
కపాళ కర్పూర 5-కి	1-8-0
" "	12-కి 2-18-0
" "	25-కి 5-8-0

పతి బొవధముతోకూడ అపరాధము తెలుగున పంపబడును. శ్రీ సీతారాధున వైద్యశాల, మైసూరు.